

กิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปริญญาพันธ์

ของ

ทนางศักดิ์ คุ่มไชนะ

ขอสงวนลิขสิทธิ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน ๒๕๑๘

กิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทคัดย่อ

ของ

พวงศักดิ์ คุ้มไชน่า

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน ๒๕๑๘

งานวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงกิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ ด้าน คือ ด้านการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ด้านการให้บริการ ด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน และด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยศึกษาว่าโรงเรียนชุมชนได้ทำอะไรไปแล้วมากน้อยเพียงไร มีความก้าวหน้าและสอดคล้องตามหลักการของโรงเรียนชุมชนหรือไม่ และศึกษาว่า การดำเนินงานมีปัญหาที่สำคัญในเรื่องใด

แหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า เป็นโรงเรียนชุมชนที่เริ่มดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๕ จังหวัดละ ๑ โรงเรียน รวมทั้งสิ้น ๑๖ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามี ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มครู จำนวน ๑๕๒ คน กลุ่มประชาชน จำนวน ๑๕๒ คน และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ๓๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ๓ ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับสอบถามกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มโดยเฉพาะ ผู้วิจัยได้นำไปแจกจ่ายและเก็บรวบรวมข้อมูลตามแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั่วตนเอง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีกิจกรรมเน้นหนักไปในด้านการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน และด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนการให้บริการ ด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนอยู่ในระดับน้อย การดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนยังไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ หลักการ และแนวทางการของการจัดโรงเรียนชุมชนเท่าที่ควร ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานได้แก่ ขาดเครื่องมือและครูสำหรับฝึกสอนวิชาชีพให้แก่ประชาชน ขาดความช่วยเหลือสนับสนุนด้านกำลังใจและงบประมาณจากฝ่ายบริหารระดับเหนือขึ้นไป ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มักจะใช้เวลาไปประกอบอาชีพหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ไม่สนใจต่อกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน.

ACTIVITIES AND OPERATIONAL PROBLEMS OF COMMUNITY SCHOOLS
IN THE NORTHEASTERN REGION

ABSTRACT

BY

TANONGSUK KOOMKHINAM

Presented in partial fulfilment of the requirement
for the Master of Education Degree
at Srinakharinwirot University

September, 1976

ACTIVITIES AND OPERATIONAL PROBLEMS OF COMMUNITY SCHOOLS
IN THE NORTHEASTERN REGION

The objective of this research was to study activities and operational problems of community schools in the Northeastern Region of Thailand. The study was concentrated on three aspects : school development and academic improvement, information services and community development, and school-community relations. In relations to these three aspects, the questions were that what the schools had done; what progress they had made; and whether their work was in accordance with the principles of community school. The operational problems of their work were also studied.

The sources of data were 16 community schools in 16 provinces under the Community School Program of Administrative Department, Ministry of Interior, which began since 1972. Three questionnaires were administered to 192 teachers, 192 people and 39 school administrators.

It was found that the community schools in the Northeastern Region of Thailand emphasized two aspects : (1) school development and academic improvement, (2) school-community relations. As for information services and community development were rather poor. The role of schools did not agree with the objectives of the program. The major problems were the lack of instruments and teachers to teach vocational subjects, the lack of encouragement and financial support from the administrative units. The majority of people were not interested in the educational activities of the schools.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติศาสตร์ได้พิจารณาปฏิญญาฉบับนี้แล้ว
เห็นควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

ศาสตราจารย์ ดร. ประธาน
|
ศาสตราจารย์ ดร. กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและคำแนะนำอย่าง
ดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมรณ ศรีพิพล และ อาจารย์ ดร.ปรีชา ธรรมมา
ผู้เขียนขอขอบพระคุณอย่างสูงสุดไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง แก่ อาจารย์ ดร.วิจิตร ชีระกุล ที่ได้แสดง
ความปรารถนาดีด้วยการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และให้กำลังใจต่อผู้เขียน จนทำให้
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเรียบร้อย

ขอขอบพระคุณ หัวหน้าส่วนการศึกษารัฐบาลจังหวัดจันทบุรีในภาคตะวันออก
เจียงเหนือ หัวหน้าหมวดการศึกษอำเภอบึงใหญ่ คณะครู กรรมการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนชุมชนต่าง ๆ ที่ทำการศึกษารั้งนี้ ที่ได้กรุณาให้ความ
สะดวกและช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้.

ทรงศักดิ์ คุ้มไชน่า

สารบัญ

บทที่		หน้า
๑	บทนำ	๑
	✓ ภูมิหลัง	๑
	✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๓
	✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๔
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๔
๒	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๖
	การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๖
๓	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๑๘
	✓ แหล่งข้อมูล	๑๘
	✓ กลุ่มตัวอย่าง	๒๐
	✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๒๒
	วิธีสร้างเครื่องมือ	๒๕
	วิธีการรวบรวมข้อมูล	๒๕
	การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	๒๖
	✓ การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๗
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๘
	ตอนที่ ๑ กิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน	๒๘
	ตอนที่ ๒ ปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน	๕๕

บทที่	หน้า	
๕	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๖๔
	ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	๖๔
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๖๔
๑๐	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
	อภิปรายผล	๖๘
	/ ข้อเสนอแนะ	๗๐
บรรณานุกรม	๗๒	
ภาคผนวก	๗๖	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน	๒๑
๒	แสดงการรอยละของจำนวนครูที่มีความเห็นต่อการดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ของโรงเรียนชุมชน.....	๒๔
๓	แสดงการรอยละของจำนวนประชาชนที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ของโรงเรียนชุมชน.....	๓๕
๔	แสดงการรอยละของจำนวนครูที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการคานความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน ของโรงเรียนชุมชน.....	๔๐
๕	แสดงการรอยละของจำนวนประชาชนที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการคานความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน ของโรงเรียนชุมชน.....	๔๔
๖	แสดงการรอยละของจำนวนครูที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนชุมชน.....	๔๘
๗	แสดงการรอยละของจำนวนประชาชนที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนชุมชน.....	๕๒
๘	แสดงคาความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ของโรงเรียนชุมชน	๕๖
๙	แสดงคาความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการคานความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน ของโรงเรียนชุมชน.....	๕๘
๑๐	แสดงคาความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนชุมชน.....	๖๑

ภูมิหลัง

การเร่งรัดพัฒนาประเทศจะสำเร็จลงด้วยดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับเหตุและปัจจัยหลายประการ แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นระบบที่มีหน้าที่ในการพัฒนากำลังคนเพื่อที่จะไปพัฒนาประเทศชาติโดยตรง (วีรบุรุษ วิเชียรโชติ, ๒๕๑๕ : ๕๓) และในการพัฒนาประเทศนั้น รัฐบาลถือว่า ชนบทเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการพัฒนา เพราะคนไทยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบท ดังนั้น การให้การศึกษาก็ถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ช่วยให้ประชาชนในชนบทมีความอยู่ดีกินดี และมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ย่อมเป็นจุดสำคัญจุดหนึ่งในการพัฒนา (ภิญโญ สาธร, ๒๕๑๖ : ๔๓๗ - ๔๓๘)

แหล่งที่จะให้การศึกษแก่ประชาชนในชนบทได้ดีที่สุดก็คือโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานของทางราชการที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในชนบทมากที่สุด และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชนบทเป็นอย่างมาก แต่โรงเรียนที่อยู่ตามชนบทส่วนใหญ่ เป็นโรงเรียนที่ทำการสอนในระดับประถมศึกษา ซึ่งการดำเนินงานทางด้านการศึกษายังไม่สัมพันธ์กับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ โรงเรียนยังไม่มีบทบาทอย่างไรที่จะช่วยแก้ปัญหา และปรับปรุงการดำรงชีพของประชาชนให้ดีขึ้น และในเวลาเดียวกัน ประชาชนในชุมชนก็ยังไม่ได้รับความรับผิดชอบอย่างแท้จริงที่จะดำรงโรงเรียนให้มั่นคงสมกับเป็นสถาบันของชุมชน (ประทีป สยามชัย, ๒๕๑๐ : ๑๔๔)

นับตั้งแต่ได้มีการโอนการศึกษาประชาบาลจากสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นมา ปรากฏว่าประชาชนในท้องถิ่นมีความสนใจต่อการจัดการศึกษามากขึ้น ดังจะเห็นได้จากจำนวนเงินที่ประชาชนบริจาคเพื่อช่วยเหลือการจัดการศึกษาประชาบาลในแต่ละปีมีจำนวนมากมาย และเพิ่มขึ้นตามลำดับ เช่น ในปีงบประมาณ ๒๕๑๑ มีประชาชนบริจาคเงินเพื่อการศึกษา จำนวน ๑๓ ล้านบาท

และในปีงบประมาณ ๒๕๑๔ เพิ่มขึ้นเป็นเงินจำนวน ๑๙ ล้านบาทเศษ นอกจากนี้ยังมีผู้บริจาควัสดุสิ่งของต่าง ๆ เพื่อการศึกษาอีกเป็นจำนวนมาก (พัฒนา สุวรรณพาณิชย์, ๒๕๑๕ : ๖๘) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้มีหน้าที่ควบคุมส่งเสริม (การศึกษา) ราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ได้พิจารณาเห็นว่า 'หากจะสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น และปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลที่มีอยู่ให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาความเป็นอยู่และฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนในท้องถิ่น ก็จะเป็นการช่วยในการพัฒนาประเทศได้เป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง จึงได้ริเริ่มโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชนขึ้น โดยได้รับอนุมัติในหลักการจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๒ โครงการนี้ได้ผนวกเขาไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ ๓ (๒๕๑๕ - ๒๕๑๙) และได้เริ่มดำเนินงานอย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมา วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานตามโครงการนี้มี ๕ ประการ คือ (สนธิ วิไลจิตต์, ๒๕๑๕ : ๓)

๑. เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมโรงเรียนประชาบาล ให้เป็นแหล่งให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย
 ๒. เพื่อให้โรงเรียนมีบทบาทในการให้การศึกษาตามความต้องการของชุมชน กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากให้ประชาชนได้รับบริการทางการศึกษาแล้ว ยังสามารถใช้บริการที่ทางโรงเรียนมีอยู่ได้อีกด้วย
 ๓. เพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ในการศึกษามากที่สุด
 ๔. เพื่อให้ประชาชนตระหนักว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ซึ่งชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
 ๕. เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมประชาธิปไตยขั้นมูลฐานให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น
- สิ่งที่จะต้องดำเนินการตามโครงการนี้ ได้แก่ การปรับปรุงเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน

เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้มารับบริการทางการศึกษา - ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการของโรงเรียน การร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การวางรากฐานการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนในชุมชน เป็นต้น (สนธิ วิไลจิตต์, ๒๕๑๕ : ๔๑)

- โครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน นับว่าเป็นโครงการที่มีความสำคัญ ได้รับความสนใจจากนักการศึกษาและประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก เพราะเป็นโครงการที่จะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง, และโครงการนี้มีแนวโน้มที่จะต้องดำเนินการต่อไปอีกในอนาคตเนื่องจากวิธีการดำเนินงานของโครงการนี้สอดคล้องกับระบอบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่นำศึกษา และติดตามความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานอยู่ไม่ถอย ผู้วิจัยมีความประสงค์จะทราบว่า โรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ใดดำเนินงานตามโครงการไปเป็นเวลานานกว่า ๓ ปีแล้ว จะมีกิจกรรมในการดำเนินงานเป็นอย่างไร เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการและหลักการของโรงเรียนชุมชนหรือไม่ และการดำเนินงานนั้น มีปัญหาและอุปสรรคเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการที่จะวางแผนและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น จึงสนใจทำการวิจัยเรื่องนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษากิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ คำน คือ กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน และกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒. เพื่อสำรวจปัญหาต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง ๓ คำน ตามข้อ ๑. ว่าจะมีปัญหาที่สำคัญในเรื่องใดบ้าง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบว่า การดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน มีความก้าวหน้าหรือไม่เพียงไร และทราบว่าในการดำเนินงานนั้นมีปัญหาและอุปสรรคเป็นอย่างไร เป็นประโยชน์ต่อการปกครองกระทรวงมหาดไทย และส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประชาบาล ที่จะนำเอาผลของการวิจัยนี้ไปพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนชุมชนให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กระทำต่อโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เริ่มดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมาเท่านั้น ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวนี้มีอยู่เพียงจังหวัดละ ๑ โรงเรียน รวมโรงเรียนที่ใช้เป็นแหล่งศึกษาข้อมูลครั้งนี้จำนวน ๑๖ โรงเรียน

๒. บุคคลที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคคล ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มครู กลุ่มประชาชน และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. กิจกรรมในการดำเนินงาน หมายถึง การกระทำทุกอย่างที่โรงเรียนได้ดำเนินการไปเพื่อประโยชน์แก่การศึกษา และเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงกิจกรรมในการดำเนินงาน ๓ ด้าน คือ กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียน และการเรียนการสอน กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน และกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒. ปัญหาในการดำเนินงาน หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หรือเป็นไปได้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ในการศึกษารั้งนี้ หมายถึงปัญหาในการดำเนินงาน ๓ ด้าน เช่นเดียวกับข้อ ๑.

๓. โรงเรียนชุมชน หมายถึง โรงเรียนประชาบาลที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาก่อนเด็ก ให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่และคนรุ่นหนุ่มสาว ตลอดจนทำหน้าที่ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของชุมชนด้วย ในการศึกษารั้งนี้ หมายถึง โรงเรียนประชาบาลที่ดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นโรงเรียนที่ได้เริ่มดำเนินงานตามโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมาเท่านั้น

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนชุมชน

แนวความคิดในการจัดโรงเรียนชุมชน มีรากฐานมาจากแนวความคิดของนักการศึกษา
ยุคใหม่ที่พยายามจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวทางในการจัดการศึกษา)จากระบบ เกาซึ่ง
เคยเพ่งเล็งเฉพาะความรู้ตามหนังสือและถือเอาวิชาการ เป็นศูนย์กลางของการอบรมสั่งสอน
หันมายึดเอาเด็กและความเปลี่ยนแปลงของชีวิตในสังคม เป็นศูนย์กลางของการอบรมสั่งสอน
นักการศึกษาคนสำคัญที่พยายามเสนอแนวความคิดให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา จาก
ระบบเดิมมาสู่การจัดการศึกษาในแนวใหม่ ไคแก รุสโซ เปสตาลอซี และสเปนเซอร์
ซึ่งนักการศึกษาเหล่านี้ ได้กล่าวไว้ในเรื่องของสังคมและกิจกรรมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
การจัดการศึกษาควรให้สัมพันธ์ กับชีวิตในสังคม และปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
ให้ดีขึ้น (สนธิ สุวรรณทัต และคนอื่น ๆ, ๒๕๐๕ : ๖ - ๗) นอกจากนี้ จอห์น คิวอี้
และสานุศิษย์ของเขาก็ได้เขียนตำราและให้ปรัชญาการศึกษาแนวใหม่ไว้ว่า การศึกษานั้น
จะต้องเอาเด็กและชีวิตในชุมชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ
สังคมในสมัยปัจจุบัน (กมล ประสิทธิ์สา และคนอื่น ๆ, ๒๕๑๒ : ๑๐๕) (จากแนวความคิด
ดังกล่าวมาแล้วนั้นว่าเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้เกิดมีการจัดโรงเรียน เป็นโรงเรียนชุมชนใน
ระยะต่อมา)

(การจัดโรงเรียนชุมชนเกิดขึ้นครั้งแรกในต่างประเทศ ประเทศที่ประสบความสำเร็จ
สำเร็จในการจัดโรงเรียนชุมชน ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) และ
ฟิลิปปินส์ สำหรับประเทศไทยนั้น ได้เอาถ้ววิธีการและแนวทางการจัดโรงเรียนชุมชนจาก
ประเทศฟิลิปปินส์ มาดัดแปลงทดลองจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในภาคศึกษา ๑๐) ทั้งนี้ เพราะว่
ภาคศึกษา ๑๐ มีความพร้อม กล่าวคือมีสถาบันฝึกหัดครูตามโครงการฝึกหัดครูขนาดถึง ๒ แห่ง

คือ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี และวิทยาลัยครูมหาสารคาม ซึ่งผลิตครูสำหรับไปปฏิบัติงาน
ในโรงเรียนชุมชนโดยตรง นอกจากนี้ ภาคศึกษา ๑๐ ยังมีเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จการศึกษา
ด้านโรงเรียนชุมชนที่จะช่วยในการดำเนินงานเรื่องนี้ (เจริญ โภคผล, ๒๕๐๔ : ๑)

(โรงเรียนชุมชนในภาคศึกษา ๑๐ ได้รับอนุมัติและสนับสนุนจากกระทรวงศึกษา
ธิการให้จัดทำเป็นโครงการขึ้น เรียกว่า โครงการปรับปรุงโรงเรียนประจำบาลให้เป็น
โรงเรียนชุมชน และได้เริ่มดำเนินงานกันอย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕) (ธานี ญาณ-
พิทักษ์, ๒๕๑๑ : ๒๑) ตามโครงการดังกล่าวนี้ จังหวัดต่าง ๆ ในภาคศึกษา ๑๐ ได้แก่
จังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และอุบลราชธานี ได้เลือกโรงเรียน
ประจำบาล เพื่อปรับปรุงเป็นโรงเรียนชุมชน จังหวัดละ ๕ โรงเรียน (รวมมีโรงเรียนที่อยู่ใน
โครงการทั้งสิ้น จำนวน ๒๕ โรงเรียน) การดำเนินงานตามโครงการในเวลานั้นนับว่าได้ผล
เกิดความก้าวหน้าอย่างมาก มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ทั้งทางโรงเรียนและชุมชน
ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคด้านงบประมาณ แต่แผนงานต่าง ๆ ก็ดำเนินไปอย่างดี

(ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๘ ได้มีการโอนการศึกษาประจำบาลจาก
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดโรงเรียนชุมชน
ในภาคศึกษา ๑๐ จึงได้หยุดชะงักลง ทั้งนี้ เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในด้านการบริหารงาน
ของการบริหารงาน และเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของการจัด
การศึกษา จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๑ กระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้มีหน้าที่ควบคุม
ส่งเสริมการศึกษาประจำบาล ได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาเรื่องโรงเรียนชุมชนขึ้นที่โรงแรม
บางแสน จังหวัดชลบุรี) ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนารั้งนั้นล้วนแต่เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับ
อธิบดีและหัวหน้ากองที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการพัฒนาชุมชน (ผลของการประชุม
สัมมนาออกมาเป็นที่ยินดี กล่าวคือ ทุกกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้องต่างก็เห็นควมในการ
ที่จะให้มีการปรับปรุงโรงเรียนประจำบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน และต่างรับว่าจะให้การสนับสนุน
การดำเนินงานอย่างเต็มที่ (สนิท วิไลจิตต์, ๒๕๑๕ : ๓) ๕

หลังจากเสร็จสิ้นการประชุมสัมมนาที่โรงแรมบางแสน จังหวัดชลบุรีแล้ว กระทรวงมหาดไทยได้รวบรวมเอกสารและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน เสนอคณะรัฐมนตรีขอความเห็นชอบในหลักการเพื่อจะดำเนินการต่อไป คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๒ ลงมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และอนุมัติให้ทำโครงการทดลองขึ้นก่อน กระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งคณะผู้ทำงานขึ้นมากณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิรวม ๘ ท่าน คณะผู้ทำงานได้พิจารณาวางโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชนขึ้น แล้วนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ แต่ในขณะที่เรื่องกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีนั้น ได้เกิดมีการปฏิวัติขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้นำเสนอต่อคณะปฏิวัติอีกครั้งหนึ่ง คณะปฏิวัติให้ดำเนินการได้เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ โดยให้ทดลองจัดทำในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ จังหวัดละ ๑ โรงเรียน และในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ให้ขยายออกไปอีกจังหวัดละ ๑ โรงเรียน หากการดำเนินงานได้ผลดีก็ให้ขยายงานต่อไปอีกตามอำเภอต่าง ๆ จนครบทุกอำเภอ (ชูสง่า ฤทธิประศาสน์, ๒๕๑๖ : ๘๘) การดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน ซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๑๘) ปรากฏว่ามีโรงเรียนประชาบาลที่ปรับปรุงตามโครงการไปแล้ว รวมทั้งสิ้น จำนวน ๔๑๑ โรงเรียน (ชูสง่า ฤทธิประศาสน์, ๒๕๑๘ : ๓)

๒. ความหมายและลักษณะของโรงเรียนชุมชน

เกี่ยวกับความหมายของโรงเรียนชุมชนนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างต่าง ๆ กันหลายทัศนะ ในทัศนะของนักการศึกษาต่างประเทศ เช่น ฮันนา และ นัสลันด์ (Hanna and Naslund, ๑๙๕๓ : ๘๑) ได้ให้ความหมายของโรงเรียนชุมชนว่า โรงเรียนชุมชน คือโรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษ ๒ ประการ คือ ประการแรก เป็นโรงเรียนที่ไม่เพียงแต่จะให้บริการแก่เด็กที่อยู่ในวัยเรียนเท่านั้น แต่ให้บริการแก่ชุมชนอีกด้วย

ประการที่สอง เป็นโรงเรียนที่พยายามแสวงหาทรัพยากร ที่ผู้นำแหล่งทรัพยากรของชุมชน เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งลักษณะประการหลังนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ไบแรม และ เวนริช (Byram and Wenrich, ๑๙๕๖ : ๘) ที่ว่า โรงเรียนชุมชน เป็นโรงเรียนที่ใช้ทรัพยากรและประชาชนในชุมชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการศึกษา เพื่อยกระดับชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชนให้สูงขึ้น ส่วน ออลเซน (Olsen, ๑๙๕๘ : ๑๑) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า โรงเรียนชุมชนเป็นโรงเรียนที่วางจุดมุ่งหมายให้เป็นที่ไปตามความต้องการของประชาชน และพยายามสร้างหลักสูตรให้ตรงกับปัญหาชีวิต ความเป็นอยู่ และเหมาะสมกับบุคคลทุกประเภทในชุมชน เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย ความเป็นผู้นำ และมนุษยสัมพันธ์อันดีในชุมชน

ในทัศนะของนักการศึกษาในประเทศไทยนั้น สนิท ยี่รงค์ (สนิท ยี่รงค์, ๒๕๑๒ : ๒) ให้ความเห็นว่า โรงเรียนชุมชนก็คือโรงเรียนธรรมดาที่เอง หากแต่ต้องเพิ่มเติมหน้าที่จากการให้การศึกษแก่เด็ก เป็นให้การศึกษแก่ผู้ใหญ่ (ซึ่งหมายรวมถึงเด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้เรียนอยู่ในโรงเรียนด้วย) และเป็นโรงเรียนที่ทำหน้าที่ช่วยปรับปรุงพัฒนาชุมชนในขณะเดียวกันด้วย

(๓) กมล ประสิทธิ์สา (กมล ประสิทธิ์สา และคนอื่น ๆ, ๒๕๑๒ : ๘๘) ให้ความเห็นว่า โรงเรียนชุมชน คือโรงเรียนที่ทำหน้าที่บริการแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของชุมชนนั้น ๆ นอกเหนือไปจากการจัดสอนวิชาต่าง ๆ ตามปกติ กล่าวคือ สามารถอำนวยความสะดวก แนะนำประชาชนเพื่อความอยู่ดีกินดี ให้แนวทางในการเสริมสร้างในด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมืองโดยใกล้ชิดส่วนกัน เป็นวิธีการพัฒนาชุมชนด้วยการให้การศึกษารวม ๆ เพื่อคอยสนองความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ โดยประชาชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อโครงการทางการศึกษาและด้านอื่น ๆ ของท้องถิ่นตามแบบประชาธิปไตย

(๔) อัมพร สุขเกษม (อัมพร สุขเกษม, ๒๕๑๓ : ๑๒) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า โรงเรียนชุมชน คือโรงเรียนที่ผู้ปกครองใคร่เห็นกิจการในโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วม

ในกิจกรรมและกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน ใช้ประโยชน์จากโรงเรียนมากกว่าที่จะเป็นเพียงสถานที่เรียนของบุตรหลานของตน เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้เป็นที่ประชุมหรือสถานที่ในกิจการของชุมชน ตลอดจนให้ประชาชนเข้ามาศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ จากโรงเรียน และในขณะเดียวกัน โรงเรียนก็ศึกษาหาความรู้จากสมาชิกในชุมชนนั้น เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของชุมชน

๕) จากความหมายของโรงเรียนชุมชนดังกล่าวแล้วข้างต้น มงคล ตรีไพรรรรถ (มงคล ตรีไพรรรรถ และคนอื่น ๆ, ๒๕๑๕ : ๑๐๓) ได้สรุปเป็นลักษณะของโรงเรียนชุมชน รวม ๖ ประการ คือ

๑. เป็นโรงเรียนเพื่อประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย มีข้อเสนอแนะเฉพาะในวัยเรียนอย่างเด็ดขาด แต่ยังสอนเด็กนอกวัยเรียน และผู้ใหญ่ให้มีทักษะในการอ่าน การเขียน และการคิดเลข รวมทั้งให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การรักษาสุขภาพอนามัย เพื่อการอยู่ดีกินดีของประชาชนในท้องถิ่นนั้นด้วย

๒. เป็นโรงเรียนที่ให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามารับบริการทางการศึกษาทั้งกลางวันและกลางคืน

๓. ประชาชนสามารถใช้บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่ ซึ่งได้แก่อาคารสถานที่ ห้องสมุด ห้องประชุม และอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการประชุม การจัดงาน หรือการสหนาการ ฯลฯ โดยถือว่า ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ

๔. กิจกรรมทางการศึกษาที่โรงเรียนชุมชน หรือทางราชการจัดขึ้นส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนนั้น

๕. การเรียนการสอนและเนื้อหาวิชาที่สอนในโรงเรียน จะเน้นหนักเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยโรงเรียนพยายามนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นประโยชน์มากที่สุด

๖. ครูและประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน โดยยึดหลักการทำงานตามระบอบประชาธิปไตย

๑) สนั่น อินทรประเสริฐ และ นำทรัพย์ จันทน์หอม (สนั่น อินทรประเสริฐ และนำทรัพย์ จันทน์หอม, ๒๕๑๕ : ๒๐๘) ได้เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่าง ลักษณะของโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไป กับ โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนชุมชน ไว้ดังต่อไปนี้

โรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไป	โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนชุมชน
๑. ให้การศึกษาเบื้องต้นแก่กุลบุตร กุลธิดาโดยทั่วไป	๑. สอนให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้ รู้เรื่องราวและสภาพของท้องถิ่น และรู้จักปฏิบัติตนในฐานะ เป็นพลเมืองดี
๒. ให้การศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ	๒. ให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน และประชาชนในชุมชน โดยจัดหลักสูตร และโครงการสอนให้สนองความต้องการของชุมชน
๓. ให้การศึกษากาตบบังคับแก่ประชาชน ที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์บังคับ	๓. เป็นศูนย์กลางของการศึกษาและการพัฒนาชุมชน ครูในโรงเรียนชุมชนต้องรับผิดชอบ ในการให้การศึกษาแก่ประชาชนนอกโรงเรียนด้วย
๔. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการในฐานะที่เป็นสถานศึกษาราชการอันหนึ่ง	๔. มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการปรับปรุงชีวิตของประชาชนในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
๕. เตรียมความพร้อมในด้านการศึกษา ให้แก่เด็ก เพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติ และเพื่อศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น	๕. มีหน้าที่สอนให้ประชาชนรู้จักวิธีแก้ปัญหาของตนเองและของท้องถิ่น

๓. กิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

โกวิท วารีกุล (โกวิท วารีกุล, ๒๕๑๖ : ๒ - ๓) กล่าวว่า โรงเรียนชุมชนมีกิจกรรมซึ่งถือว่าเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการที่สำคัญ ๆ อยู่ ๓ ประการ คือ การสอนเด็กในวัยเรียน การให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชน และการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

ในการสอนเด็กในวัยเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของโรงเรียนชุมชนนั้น จำเป็นจะต้องทำการปรับปรุงการเรียนการสอนเสียใหม่ให้เหมาะสม ซึ่ง โกวิท วารีกุล (โกวิท วารีกุล, ๒๕๑๕ : ๓) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานไว้ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาวะความเป็นอยู่ของประชาชนและความต้องการของชุมชน

๒. ปรับปรุงวิธีการสอนของครู โดยพยายามให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติมากกว่านั่งจากครูสอน และเปลี่ยนแปลงสถานที่สอนตามเนื้อหาวิชา เช่น การสอนวิชาการเกษตรหรือ อนามัยนอกห้องเรียน เป็นต้น

๓. ใจกว้างยอมรับที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนมากที่สุด

๔. ในบางวิชาอาจเชิญชาวบ้านที่มีความเชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำชี้แจงแก่เด็กหรือสาธิตให้เด็กดู เป็นการเรียนรู้จากของจริงใดทางหนึ่ง

๕. พยายามนำเอาวิธีการตามแบบประชาธิปไตยมาฝึกเด็กให้มากที่สุด

ในการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนนั้น สนิท บัรังก์ (สนิท บัรังก์, ๒๕๑๒ : ๑๓) กล่าวว่า มีกิจกรรมหลายอย่างที่ทางโรงเรียนควรวิเคระห์ขึ้น เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในชุมชน เช่น การให้บริการแก่ผู้ใหญ่ การบริการด้านสุขภาพ การจัดพิพิธภัณฑ์ การจัดห้องสมุดของชุมชน การค้าวงกิลและส่งเสริมกิลปพื้นเมือง การพักผ่อนและการใช้เวลาว่าง การให้ความรู้ใหม่ ๆ ทางอาชีพ การให้ข่าวสารที่ถูกต้อง และการป้องกันการโหม่ฉวยคนเชื่อจากฝ่ายตรงกันข้าม เป็นต้น

สำหรับการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนนั้น โกวิท วารีกุล (โกวิท วารีกุล, ๒๕๑๖ : ๔๕) ก็ได้แสดงความคิดเห็นว่า การศึกษาในระบบเป็นการ จัดชั้นเรียนโดยมีกำหนดเวลา มีประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตรแจกให้ผู้ที่เรียนสำเร็จ โรงเรียนชุมชนอาจจะทำไปในรูปของการ เปิดสอนการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ หรือสายอาชีพ ขึ้นภายในโรงเรียน ส่วนการจัดการศึกษานอกระบบก็อาจจะกระทำไปในรูปของ สมุด ประชาชน การออกวารสารหรือหนังสือพิมพ์ของท้องถิ่น การจัดรายการทางวิทยุหรือ โทรทัศน์ การจัดนิทรรศการ การปาฐกถาหรืออภิปราย การสาธิต เป็นต้น

กิจกรรมอีกด้านหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานของโรงเรียน ชุมชน ก็คือกิจกรรมด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพราะว่าใน การดำเนินงานของโรงเรียนนั้น มีหลักการและนโยบายที่จะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วน ร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด การดำเนินงานของโรงเรียนจะสำเร็จตามเป้าหมาย หรือไม่เพียงไรจึงขึ้นอยู่กับความร่วมมือระหว่างทางโรงเรียนกับชุมชน / สนิท สุวรรณทัต (สนิท สุวรรณทัต และคนอื่น ๆ, ๒๕๐๕ : ๕๑ - ๕๒) ได้เสนอแนะวิธีการและเครื่องมือ สำหรับสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังต่อไปนี้ คือ

๑. โรงเรียนใช้จดหมายติดต่อกับผู้ปกครองในรูปแบบข่าวสาร การชี้แจงหรือ แลกเปลี่ยนของการเรียนของเด็ก การเสนอขอความเห็น ตลอดจนการแสดงความคิดเห็น ว่าเป็นต้น
๒. ใ้ผู้บรรยายหรือสมัครบรรยายติดต่อกับผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองได้รับ ทราบผลการเรียน สุขภาพ ความประพฤติของเด็ก เพื่อจะได้ช่วยกันแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น
๓. เชื้อเชิญหรือกระตุ้นให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสไปเยี่ยมโรงเรียนอยู่เสมอ
๔. ครูในโรงเรียนควรจะได้มีโอกาสไปเยี่ยมหมู่บ้านให้ครบทุกบ้านปีละครั้ง เป็นอย่างน้อย
๕. จัดทำหนังสือพิมพ์ หรือข่าวสารของโรงเรียนแล้วส่งให้ผู้ปกครอง หรือ ประชาชนในชุมชน เพื่อทราบความเคลื่อนไหวและกิจกรรมของโรงเรียน

๖. จัดแสดงนิทรรศการของทางโรงเรียน เพื่อเสนอผลงานแก่ประชาชน
๗. จัดแสดงภาพถ่ายกิจกรรมและแสดงผลงานของทางโรงเรียน
๘. จัดสาขาวิชาวิชาการของโรงเรียนและเชิญผู้ปกครองหรือประชาชนมาสังเกตการสาธิตด้วย เช่น สาธิตการสอน สาธิตการจัดบ้านเรือน สาธิตการเกษตร (เช่น การตอนไถ การตอนหนุ่ การเพาะชำกิ่งไม้) เป็นต้น
๙. จัดสัปดาห์แห่งการศึกษา จัดรายการรื่นเริงที่โรงเรียน แล้วเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนเข้ามาชมกิจการ
๑๐. จัดงานฉลองครบรอบวันเกิดของโรงเรียน เชิญประชาชนมาร่วมงานแล้วถือโอกาสพูดเพื่อรายงานกิจการของโรงเรียนแก่ประชาชน
๑๑. จัดให้มีการแสดงสุนทรพจน์ในวันสิ้นปีการศึกษา หรือพิธีแจกประกาศนียบัตรแก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้เขามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย

มงคล ศรีไพรวรรณ (มงคล ศรีไพรวรรณ และคนอื่น ๆ, ๒๕๑๕ : ๑๓๕-๑๔๐) ได้เสนอแนะวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพิ่มเติมว่า โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนแสดงความคิดเห็นในปัญหาของโรงเรียน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจจุดมุ่งหมายในการทำงานร่วมกัน ควรทำโรงเรียนให้เป็นกลาย ๆ กับศูนย์กลางของการพัฒนาชุมชน และเป็นแหล่งให้การบริการต่าง ๆ แก่ชุมชน เช่น บริการคานทองผสม บอนำสาธาณะ สุขศาลา ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ เป็นต้น

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

เดกิงศักดิ์ พัทโน (เดกิงศักดิ์ พัทโน, ๒๕๑๕ : ๒๕๑ - ๒๕๒) ได้สรุปปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน จากการประชุมสัมมนาครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนชุมชนจากภาคศึกษา ๒ และ ๑๐ ซึ่งกรมการปกครองจัดขึ้น ณ ศูนย์อบรมการศึกษามัธยม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาหลักที่ปรากฏอยู่ทั้งสองภาค มีดังต่อไปนี้

X ๑. เกี่ยวกับการประสานงาน การพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพไม่สอดคล้องกัน
หน่วยงานแต่ละหน่วยที่เกี่ยวข้องทำงานซ้ำซ้อนกัน ไม่มีแผนในการดำเนินงาน ประชาชนไม่
เชื่อถือ และเกิดความเบื่อหน่าย

✓ ๒. เกี่ยวกับครู ครูมีฐานะความเป็นอยู่ยากจน เลิกโรงเรียนแล้วต้องคืนร
กลับบ้านเพื่อหารายได้เพิ่มเติม แทบไม่มีเวลาคลุกคลีอยู่กับประชาชน ครูไม่พอกับชั้นเรียน
ครูขาดความสุขทางครอบครัว ขวัญและกำลังใจต่ำ

๓. เกี่ยวกับประชาชน ไม่รวมมืออย่างเต็มที่เนื่องจากความยากจน ความ
เจ็บป่วย ความไม่รู้อถึงคุณค่าของการศึกษา หรือคุณค่าของความรวมมือ

๔. เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับประชาชน ครูมีหลักฐานบ้านเรือนอยู่
ที่อื่น ทำให้ความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างครูกับประชาชนมีน้อย เป็นเหตุให้โรงเรียนกับ
ชุมชนมีความสัมพันธ์กันน้อยค้าย

X ๕. ขาดอาคารสถานที่ฝึกอาชีพ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา

สูงส่งา ฤทธิประศาสน์ (สูงส่งา ฤทธิประศาสน์, ๒๕๑๖ : ๕๒ - ๕๓)
กล่าวถึงอุปสรรคข้อขัดข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน สรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. อุปสรรคด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน ได้แก่ การขาดครูสอนวิชา
เฉพาะอย่าง เช่น ครูเกษตร ครูหัตถศึกษา ทำให้การเปิดสอนด้านวิชาชีพดำเนินไปได้ไม่
เต็มที่ หลักสูตรยังไม่เหมาะสม ขาดแคลนห้องสมุดประจำโรงเรียน ขาดแคลนอุปกรณ์
การเรียนการสอน

๒. อุปสรรคด้านการบริหารงาน ได้แก่ ครูโรงเรียนชุมชนไม่เป็นผู้มีภูมิความรู้
อยู่ในท้องถิ่น และเป็นครูสตรีซึ่งเป็นภรรยาของข้าราชการย้ายติดตามสามีมา ประจำอยู่ไม่
นานก็ย้ายไป ทำให้เกิดปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นอกจากนี้
นี้ ยังมีปัญหาในด้านการขาดแคลนห้องประชุม โรงฝึกงาน ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ
ทำให้ขาดสิ่งจูงใจที่จะให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน

๓. อุปสรรคเกี่ยวกับชุมชน โค้ดแก่ประชาชนไม่เข้าใจแนวความคิดและหลักการของโรงเรียนชุมชนเท่าที่ควร ยังมีความรู้สึกที่ว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ของทางราชการไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้องของ ประชาชนยากจน ต้องใช้ เวลาส่วนใหญ่ไปในทางประกอบอาชีพทำมาหากิน จึงไม่สนใจในกิจกรรมของทางโรงเรียน โรงเรียนอยู่ไกลจากชุมชนมากเกินไป เป็นต้น

๔. อุปสรรคด้านการประสานงาน เป็นเรื่องของการประสานงานระหว่างอำเภอทั้งจังหวัด และระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการระดับจังหวัดยังไม่เข้าซึ่งกับแนวความคิดเกี่ยวกับโรงเรียนชุมชน จึงไม่ให้การสนับสนุนและเอาใจใส่เท่าที่ควร หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ทราบบทบาทของตนเองว่าจะให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับทางโรงเรียนอย่างไร

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รามิเรซ (Ramirez, ๑๙๕๕ : ๒๑๔๔) ได้ศึกษาเรื่องกิจกรรมและวิธีดำเนินการของโรงเรียนชุมชนในสหรัฐอเมริกา ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าไว้ดังต่อไปนี้

๑. โรงเรียนชุมชนในสหรัฐอเมริกา ใจกระบวนการประชาธิปไตยในการดำเนินงาน ซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน
๒. โรงเรียนชุมชนยอมรับหลักการว่า โรงเรียนเป็นของประชาชน ดังนั้นจึงควรให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของโรงเรียนและให้ความอุปการะแก่โรงเรียน
๓. โรงเรียนชุมชนใช้เครื่องมือที่มีสมรรถภาพสำหรับการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย
๔. โรงเรียนได้สำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อจะได้เป็นแนวทางแนะนำให้ประชาชนรู้จักปรับปรุงตัวเอง และชีวิตในชุมชนให้ดีขึ้น
๕. โรงเรียนได้ใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างในการช่วยแก้ปัญหาของประชาชน

๖. โรงเรียนได้จัดแหล่งวิชาในชุมชนให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน
๗. โรงเรียนและชุมชนได้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
๘. โรงเรียนชุมชนมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนทุกด้าน
๙. โรงเรียนได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับประชาชน
๑๐. โรงเรียนได้อาศัยการตัดสินใจของหมู่คณะเป็นหลักในการดำเนินงานตามโครงการของโรงเรียน

อุทัย ภิรมย์ริน (Piromruen, ๑๙๖๔ : ๒๖๓ - ๒๖๔) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องแนวการปฏิบัติงานของโรงเรียนชุมชนในบิโกล ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งสำคัญต่อการจัดโรงเรียนชุมชนในภาคศึกษา ๑๐ ของไทย ได้สรุปผลของการศึกษาค้นคว้าไว้ดังต่อไปนี้

๑. โรงเรียนชุมชนในประเทศฟิลิปปินส์ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนที่ได้ผล โดยมีปรัชญาว่า โรงเรียนชุมชนเป็นโรงเรียนที่มีโครงการที่มุ่งส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็ก ให้การศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เยาวชนและผู้ใหญ่ เพื่อที่จะให้รู้วิธีการปรับปรุงความเป็นอยู่ของชุมชน
๒. โรงเรียนชุมชนในบิโกล ได้รับความสำเร็จในการจัดให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาชุมชน
๓. โรงเรียนได้จัดหลักสูตร เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน
๔. มีการใช้แหล่งวิชาการในชุมชน เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา
๕. การจัดการศึกษาผู้ใหญ่และการจัดการศึกษาให้แก่เด็กนอกโรงเรียน ไม่ค่อยได้ผล เพราะขาดงบประมาณ
๖. การมีผู้นำที่คิดทั้งทางฝ่ายโรงเรียนและชุมชนมีส่วนสำคัญที่จะให้โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนประสบผลสำเร็จ
๗. โครงการโรงเรียนชุมชนของบิโกล ประเทศฟิลิปปินส์ สามารถนำมาดัดแปลงใช้ในโรงเรียนชุมชนของภาคศึกษา ๑๐ ในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

เจริญ โภคผล (เจริญ โภคผล, ๒๕๐๘ : ๑๓๑) ได้ทำการวิจัยเรื่องสำรวจวิธีการและผลของการดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน ของภาคที่ ๑๐ ได้สรุปผลของการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

๑. การดำเนินงานของโรงเรียนที่สำรวจส่วนใหญ่ ได้เพิ่งได้เฉพาะด้านการศึกษา แต่ยังไม่ได้จัดให้ครบถ้วน คือส่วนมากเป็นแค่เพียงการสอนเด็กตามปกติเท่านั้น ยังไม่ได้จัดสอนสำหรับผู้ใหญ่และคนรุ่นหนุ่มสาว ตามหลักการและแนวดำเนินการของโรงเรียนชุมชน ส่วนการปรับปรุงพัฒนาชุมชนนั้น มีหลายอย่างที่ทางโรงเรียนไม่ได้กระทำเพื่อประโยชน์แก่ชุมชน จึงเห็นว่าการดำเนินงานของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่ถูกต้องอย่างสมบูรณ์ตามหลักและแนวดำเนินการของโรงเรียนชุมชน

๒. ผลการดำเนินงานนับตั้งแต่เริ่มโครงการ เป็นต้นมา สภาพของโรงเรียนและชุมชนส่วนมากมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี แสดงว่า การดำเนินงานได้ผลอยู่ การดำเนินงานด้านเกษตรกรรมได้ผลมากกว่าด้านอื่น ๆ ส่วนด้านการสหนาการได้ผลน้อยที่สุด

๓. การดำเนินงานมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญอยู่หลายประการ ตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ อุปสรรคการสอน กำลังงบประมาณ ความร่วมมือในการดำเนินงาน อากาศเรียน ปริมาณครู และครูที่มีวุฒิเหมาะสมยังมีไม่เพียงพอ.

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูล

โรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ทำการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงเรียนชุมชนที่เริ่มดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชนของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๕ เป็นต้นมา ซึ่งมีอยู่เพียงจังหวัดละ ๑ โรงเรียนที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน ๑๖ โรงเรียน ดังรายชื่อต่อไปนี้

๑. โรงเรียนนารายณ์วิทยา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
๒. โรงเรียนบ้านโพนสว่างคอนโหมง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
๓. โรงเรียนบ้านเลาวิททยาการ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
๔. โรงเรียนบ้านอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
๕. โรงเรียนบ้านศรีชะอะเลิง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
๖. โรงเรียนชุมชนบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
๗. โรงเรียนชุมชนวัดบ้านโคกแก้ว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
๘. โรงเรียนชุมชนบ้านหนองจิก อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
๙. โรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
๑๐. โรงเรียนชุมชนบ้านขาว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
๑๑. โรงเรียนวังสพุง อำเภอวังสพุง จังหวัดเลย
๑๒. โรงเรียนชุมชนบ้านพุก อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
๑๓. โรงเรียนชุมชนบ้านบดมาคพอกน้อย อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร
๑๔. โรงเรียนชุมชนบ้านสวาย อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
๑๕. โรงเรียนบ้านน้ำของ(กุมภวาปีวิทยา) อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
๑๖. โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำปลีก อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคคล ๓ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มครู ได้แก่ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนชุมชนที่ทำการศึกษ โดย
 ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนละ ๕๐ % ของจำนวนครูทั้งหมดในแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีสุ่มตัวอย่าง
 แบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนครูที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น
 จำนวน ๑๕๒ คน

๒. กลุ่มประชาชน ได้แก่ กรรมการศึกษาและผู้อุปการะนักเรียน ของโรงเรียน
 ชุมชนที่ทำการศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงเลือกให้มีจำนวนเท่ากับจำนวนครูที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
 ในแต่ละโรงเรียน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้จำนวนประชาชนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
 รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๒ คน

๓. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ทุกคนของโรงเรียน
 ชุมชนที่ทำการศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๙ คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน ๔๒๓ คน ดังรายละเอียดในตาราง ๑

ตาราง ๑ แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู		ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง		ครูใหญ่และ ผู้ช่วย ครูใหญ่
	ทั้งหมด	กลุ่ม ตัวอย่าง	กรรมการ ศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน	
โรงเรียนนารายณ์วิทยา	๑๘	๘	๕	๔	๒
โรงเรียนบ้านโพนสว่างคอนโหมง	๒๖	๑๓	๗	๖	๓
โรงเรียนบ้านเอาวิทยาคาร	๒๘	๑๕	๗	๘	๒
โรงเรียนบ้านอาจสามารถ	๒๓	๑๒	๖	๖	๒
โรงเรียนบ้านศรีชะละเลิง	๒๓	๑๒	๖	๖	๒
โรงเรียนชุมชนบ้านหม้อ	๑๑	๖	๓	๓	๒
โรงเรียนชุมชนวัดบ้านโคกวัด	๒๒	๑๑	๖	๕	๓
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองจิก	๑๗	๘	๕	๔	๒
โรงเรียนบ้านหนองกู่	๒๓	๑๒	๖	๖	๒
โรงเรียนชุมชนบ้านขวาว	๒๑	๑๑	๖	๕	๓
โรงเรียนวังสพุง	๒๗	๑๔	๗	๗	๒
โรงเรียนชุมชนบ้านพยุหะ	๒๓	๑๒	๖	๖	๒
โรงเรียนชุมชนบ้านขคมาคพอกน้อย	๒๓	๑๒	๖	๖	๒
โรงเรียนชุมชนบ้านสวาย	๒๗	๑๔	๗	๗	๓
โรงเรียนบ้านน้ำฆอง (กุมภวาปีวิทยา)	๒๘	๑๕	๗	๘	๓
โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำปลี	๒๘	๑๕	๗	๘	๓
รวมทั้งสิ้น	๓๗๑	๑๘๖	๑๘๖		๓๘

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งมี ๓ ชุด คือ

แบบสอบถามชุดที่ ๑ ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนชุมชนที่ทำการศึกษา สอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ๓ ด้าน คือ การปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน การให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งสอบถามพฤติกรรมในการดำเนินงานว่าทำได้ะไรมากน้อยเพียงใด มาตราส่วนประมาณค่าที่ใช้มี ๕ ระดับ คือ มากที่สุด (หรือบ่อยที่สุด) มาก (หรือบ่อย) น้อย น้อยที่สุด และไม่มีเลย การตอบแบบสอบถามชุดนี้ ใหญ่ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างเหนือข้อความที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง

(๐๐.) โรงเรียนได้ปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่สอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย

(๐๐.) เชิญผู้ปกครองหรือประชาชนมาเยี่ยมโรงเรียนและชมกิจการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

.....
บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

ฯลฯ

แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวนข้อทั้งหมด ๖๐ ข้อ แบ่งกิจกรรมที่สอบถามออกเป็น ๓ ด้าน คือ

- ข้อ ๑ - ๒๕ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน
- ข้อ ๒๖ - ๔๔ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน
- ข้อ ๔๕ - ๖๐ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แบบสอบถามชุดที่ ๒ ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน ซึ่งได้แก่ กรรมการศึกษาและผู้บริหารของนักเรียนของโรงเรียนชุมชนที่ทำการศึกษา สอบถามความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ๓ ด้าน เช่นเดียวกับแบบสอบถามชุดที่ ๑ ผู้วิจัยพยายามสร้างข้อความแต่ละข้อให้สอดคล้องและให้มีจำนวนข้อเท่ากับแบบสอบถามชุดที่ ๑ ทั้งนี้ เพื่อต้องการทราบว่า ความเห็นของกลุ่มประชาชนจะสอดคล้องกับกลุ่มครูหรือไม่ อย่างไร ลักษณะของแบบสอบถามก็เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า เช่นเดียวกับชุดที่ ๑

ตัวอย่าง

(๐.) ความรูปร่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดสอนให้แก่ นักเรียน เป็น เรื่องที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่สอดคล้องเลย

(๐๐.) ท่านเคยได้รับ เชิญหรือเห็นผู้อื่นได้รับ เชิญไป เยี่ยมโรงเรียนและชมกิจการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๑ ๑ ๑

แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวนข้อทั้งหมด ๖๐ ข้อ แบ่งกิจกรรมที่สอบถามออกเป็น ๓ ด้าน เช่นเดียวกับชุดที่ ๑ คือ

- ข้อ ๑ - ๒๕ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน
- ข้อ ๒๖ - ๔๔ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน
- ข้อ ๔๕ - ๖๐ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แบบสอบถามชุดที่ ๓ ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ซึ่ง
 ได้แก่ ครูใหญ่และครูช่วยครูใหญ่ทุกคนในโรงเรียนชุมชนที่ทำการศึกษ สอบถามเกี่ยวกับ
 ปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ๓ คำน คือ ปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุง
 โรงเรียนและการเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชน
 และปรับปรุงชุมชน และปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ลักษณะของแบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยเขียนรายการปัญหาต่าง ๆ
 ซึ่งเป็นปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนแต่ละคานออกเป็นข้อย่อย และเป็นแบบ
 ปลายเปิดให้ผู้ตอบ เขียนปัญหาเพิ่มเติมได้โดยเสรี การตอบแบบสอบถามชุดนี้ ให้ผู้ตอบ
 เลือกใส่หมายเลข ๐ ๑ ๒ ๓ ซึ่งเป็นตัวเลขที่แสดงน้ำหนักความสำคัญของปัญหา
 นั้น ๆ ในช่องว่างหน้าหัวข้อ ตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้ คือ

- ๐ หมายความว่า ข้อปัญหานั้น ไม่เป็นปัญหาเลย
- ๑ หมายความว่า ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาแต่น้อย
- ๒ หมายความว่า ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาพอประมาณ
- ๓ หมายความว่า ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาหนักมาก ต้องแก้ไขด่วน

ตัวอย่าง

(.....) ๐. อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ

(.....) ๐๐. ซาคครูสอนวิชาชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชน

๑ ๒ ๓

แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวนข้อทั้งหมด ๔๕ ข้อ แบ่งปัญหาที่สอบถามออกเป็น ๓ คำน คือ

ข้อ ๑ - ๒๕ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน

ข้อ ๒๖ - ๓๕ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน

ข้อ ๓๖ - ๔๕ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจที่ได้ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนชุมชน ผู้วิจัยพยายามสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและขอบข่ายของเรื่องที่ทำการศึกษา เมื่อสร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจแก้อัปเดตและพิจารณาความเหมาะสม หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนชุมชน ๓ โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนวัดคอนทอง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โรงเรียนชุมชนวัดปากน้ำ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา โรงเรียนชุมชนวัดหนองคำสิงห์ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ มกราคม ๒๕๖๔ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้แบบสอบถามครั้งนี้ ได้แก่ ครูใหญ่ ครูช่วยครูใหญ่ ครูหัวหน้าสายประถมต้นและประถมปลาย ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ในโรงเรียนชุมชนทั้ง ๓ แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน ๕๐ คน ผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่ไม่จำเป็นหรือไม่มีความสำคัญซึ่งไม่มีผู้ใดตอบเลย ออก และได้เพิ่มข้อคำถามบางข้อที่ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจะเป็นประโยชน์และทำให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ต้องการศึกษายิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงใหม่เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้แบบสอบถามมีข้อความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้

๑. ถือนหนังสือนำตัวจากอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนชุมชนที่ต้องการศึกษา จำนวน ๑๖ โรงเรียน กรมการปกครองได้อนุญาตและออกหนังสือนำถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว

๒. ผู้วิจัยนำหนังสือจากกรมการปกครองไปขอความอนุเคราะห์จากจังหวัดเพื่อให้ทำหนังสือนำตัวไปยังอำเภอ และขอหนังสือนำตัวจากทางอำเภอไปยังโรงเรียนชุมชนที่ทำการศึกษา ตามลำดับ

๓. เมื่อถึงโรงเรียนชุมชนที่ทำการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และคณะกรรมการกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม สำหรับการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนนั้น ผู้วิจัยได้ขอรายชื่อกรรมการศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนแต่ละแห่งตามจำนวนที่ต้องการศึกษา แล้วนำแบบสอบถามไปแจกจ่าย เพื่อขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่แจกจ่ายไปแล้ว ผู้วิจัยได้ขอรับคืนภายในกำหนดระยะเวลา ๑ วัน

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้กระทำในระหว่างวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๑๘ ถึงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

แบบสอบถามที่นำไปสอบถามกับกลุ่มครูในโรงเรียนชุมชน ๑๖ โรงเรียน จำนวน ๑๘๒ ฉบับ ได้รับคืน จำนวน ๑๔๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๖ แบบสอบถามกลุ่มประชาชน จำนวน ๑๘๒ ฉบับ ได้รับคืน จำนวน ๑๔๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๒ แบบสอบถามกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ๓๘ ฉบับ ได้รับคืนหมดทุกฉบับ

ในจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน ๔๐๒ ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน ๔๑๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๓๔ เมื่อได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้ว ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่ไขไม่ได้ จำนวน ๓ ฉบับ เนื่องจากผู้ตอบตอบคำถามไม่ครบตามจำนวนข้อ และขาดไปหลายข้อ ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ เป็นแบบสอบถามที่ไขกับกลุ่มประชาชนทั้ง ๓ ฉบับ ดังนั้น แบบสอบถามที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ จึงมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๔๐๘ ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้วิธีการหาค่าร้อยละวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อ กิจกรรมใดที่มีค่าร้อยละสูงที่สุดตรงกับของมาตราส่วนประมาณค่าของใคร แสดงว่า กิจกรรมในการดำเนินงานเรื่องนั้น มีการกระทำอยู่ในระดับนั้น ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์กิจกรรมออกเป็นด้าน ๆ และแยกวิเคราะห์ตามความเห็นของกลุ่มครู และกลุ่มประชาชน

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนนั้น ผู้วิจัยอาศัยวิธีการของ สรุฐ์ ศิลปอนันต์ (สรุฐ์ ศิลปอนันต์ และคนอื่น ๆ, ๒๕๑๘ : ๗ - ๘) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ กำหนดไหนดำเนินการ ๑, ๒, ๓, และ ๔ สำหรับคำตอบที่ไม่เป็นปัญหาเลย เป็นปัญหาแต่น้อย เป็นปัญหาพอประมาณ และเป็นปัญหาหนักมาก ต้องแก้ไขควม ตามลำดับ

๒.๒ กำหนดให้ f_1 f_2 f_3 และ f_4 แทนจำนวนผู้ตอบของแต่ละข้อคำถามตามระดับความเป็นปัญหา คือ ไม่เป็นปัญหาเลย เป็นปัญหาแต่น้อย เป็นปัญหาพอประมาณ และเป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไขควม ตามลำดับ

๒.๓ หาค่าความสำคัญของแต่ละปัญหา โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าความสำคัญของปัญหา} = \frac{(1)f_1 + (2)f_2 + (3)f_3 + (4)f_4}{(f_1 + f_2 + f_3 + f_4)}$$

๒.๔ ค่าความสำคัญของปัญหาแต่ละข้อคำถาม จะมีตั้งแต่ ๑ - ๔ กล่าวคือ ข้อคำถามใดที่เป็นปัญหาน้อย จะมีค่าความสำคัญของปัญหาน้อย และข้อคำถามใดที่เป็นปัญหามาก จะมีค่าความสำคัญของปัญหามาก กรณีในการประเมินค่าความสำคัญของปัญหาแต่ละข้อคำถาม พิจารณาจากพิสัยของการกระจายออกเป็น ๔ ช่วง เท่า ๆ กัน และกำหนดเกณฑ์ประเมินค่าความสำคัญของปัญหา ดังนี้

๒.๔.๑ ค่าความสำคัญตั้งแต่ ๑.๒๕ ขึ้นไป หมายความว่า
ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาหนักมาก ต้องแก้ไขด่วน

๒.๔.๒ ค่าความสำคัญตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๓.๒๕
หมายความว่า ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาพอประมาณ

๒.๔.๓ ค่าความสำคัญตั้งแต่ ๑.๗๕ ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๒.๕๐
หมายความว่า ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาเล็กน้อย

๒.๔.๔ ค่าความสำคัญตั้งแต่ ๑.๗๕ ลงมา หมายความว่า
ข้อปัญหานั้น ไม่เป็นปัญหาเลย.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษากันกว่าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตอน ๆ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ กิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

๑. กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน

ตาราง ๒ แสดงรายละเอียดของจำนวนครูที่เห็นต่อการดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่	รายการ	การรายละเอียดของจำนวนครู				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๑	จัดตกแต่งอาคารเรียนและห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม	๑๓.๐๒	๕๘.๕๑	๑๘.๒๒	๕.๓๒	๐.๕๓
๒	ปรับปรุงตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้สะอาดเรียบร้อยสวยงาม	๑๓.๘๓	๖๘.๐๘	๑๒.๓๓	๓.๓๒	๑.๕๘
๓	ปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนให้บริการค่านั่งพักผ่อนแก่ประชาชนควย	๑๐.๑๐	๒๘.๘๓	๔๕.๒๑	๑๘.๘๘	๕.๓๒

ข้อที่	รายการ	การร้อยละของจำนวนครู				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๘	ปรับปรุงห้องพยาบาลโรงเรียนและจัดหาเวชภัณฑ์ให้บริการคานการปฐมพยาบาลที่จำเป็นแก่ประชาชน	๑.๕๕	๑๙.๖๘	๘๖.๐๒	๒๖.๐๒	๑๐.๖๔
๙	ปรับปรุงโรงฝึกงานจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับให้บริการแก่ประชาชน	๕.๓๒	๒๐.๒๑	๒๒.๘๘	๓๘.๘๓	๑๖.๓๖
๑๐	ปรับปรุงห้องประชุมโรงเรียนให้ประชาชนใช้เป็นสถานที่ประชุมปรึกษาหารือระหว่างประชาชนได้	๑๔.๘๙	๓๘.๓๐	๒๑.๘๑	๑๓.๕๕	๓.๕๕
๑๑	ปรับปรุงสนามกีฬาและสนามเด็กเล่นของโรงเรียนให้ประชาชนใช้เป็นที่พักออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจได้	๑๘.๖๒	๕๒.๖๖	๑๕.๔๓	๙.๐๔	๔.๒๕
๑๒	ปรับปรุงไม้คอกไม้ประดับในโรงเรียนให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม	๒๐.๒๑	๔๙.๔๓	๒๓.๔๐	๔.๒๕	๒.๖๖
๑๓	ขอความช่วยเหลือคานการเงิน วัสดุอุปกรณ์หรือแรงงานจากประชาชนในการปรับปรุงโรงเรียน	๙.๐๔	๒๐.๒๑	๓๕.๖๔	๒๙.๓๙	๕.๓๖
๑๔	ปรับปรุงหลักสูตร โครงการสอน และเนื้อหาวิชาที่สอนในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน	๙.๕๓	๔๔.๑๕	๒๙.๖๖	๑๐.๑๑	๖.๕๑

ข้อที่	รายการ	การยลละของจำนวนครู			ไม่ปรากฏ	
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย		
๑๑	เชิญกรรมการศึกษาหรือผู้ปกครองนักเรียน มาร่วมในการวางโครงการเกี่ยวกับการเรียน การสอน	๖.๓๘	๑๑.๗๐	๓๒.๕๘	๓๙.๕๐	๕.๐๔
๑๒	ส่งครูไปรับการอบรมเพื่อพัฒนาทางด้านวิชา การและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ	๘.๕๑	๔๒.๐๒	๓๔.๕๗	๑๒.๒๓	๒.๖๖
๑๓	ใจวิธีการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนด้วย วิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติจริง	๔.๗๔	๓๖.๑๗	๔๑.๔๙	๑๓.๘๓	๓.๗๒
๑๔	นำนักเรียนออกไปศึกษาตามแหล่งวิชาในชุมชน	๐.๐๐	๑๕.๔๓	๕๒.๑๒	๒๑.๘๑	๑๐.๖๔
๑๕	เชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายให้ความรู้ใน บางเรื่องแก่นักเรียน	๑.๐๖	๑๕.๕๖	๔๕.๗๔	๒๓.๕๐	๑๓.๘๓
๑๖	จัดประชุมสัมมนาครูเพื่อทำอุปกรณ์การสอน รวมกัน	๔.๗๔	๔๒.๐๒	๓๒.๕๕	๑๕.๘๙	๕.๘๕
๑๗	ใช้อุปกรณ์การสอนที่หามาได้หรือจัดทำขึ้น จากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น	๑๒.๒๓	๕๑.๐๖	๒๘.๑๙	๗.๕๕	๑.๐๖
๑๘	สำรวจหาแหล่งทรัพยากรและนำทรัพยากร ที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อ การศึกษา	๓.๑๙	๓๖.๕๘	๓๕.๑๑	๑๕.๔๒	๑๓.๓๐
๑๙	จัดและส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร	๖.๓๘	๒๔.๕๗	๔๑.๔๙	๒๐.๒๑	๗.๕๕
๒๐	จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยใน โรงเรียน	๗.๕๕	๕๑.๖๐	๓๐.๓๒	๖.๙๑	๓.๗๒

ข้อที่	รายการ	การยอดของจำนวนครู				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๒๑	จัดสอนวิชาที่จำเป็นในห้องดินให้แก่นักเรียน	๓.๕๕	๓๓.๕๑	๔๓.๐๘	๘.๐๘	๖.๘๑
๒๒	ทำการทดลองทางเกษตรกรรมในโรงเรียน เพื่อให้ความรู้ด้านเกษตรแก่นักเรียนและเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน	๑๘.๐๘	๔๖.๘๐	๒๕.๕๓	๓.๕๕	๖.๑๓
๒๓	จัดโครงการอาหารกลางวันหรือจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียน	๓.๕๕	๑๘.๘๘	๑๘.๖๘	๒๕.๕๓	๓๖.๘๘
๒๔	จัดกิจกรรมหาทุนการศึกษา เพื่อหารายได้ไปใช้ในการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน	๑๑.๓๐	๓๐.๘๕	๓๖.๘๘	๑๓.๐๒	๓.๕๕
๒๕	นำคณะครูไปดูการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่โรงเรียนอื่นเพื่อนำแนวคิดต่าง ๆ มาปรับปรุงโรงเรียน	๑.๐๖	๒๐.๒๑	๒๓.๕๘	๔๐.๘๖	๑๓.๘๓
	รวมทุกรายการ	๘.๘๕	๓๘.๖๑	๓๑.๕๖	๑๓.๓๘	๓.๖๘

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๒ มีดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาการยอดของจำนวนครูที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน รวมทุกรายการ และพิจารณาเปรียบเทียบกับมาตรฐานประมาณค่าทั้ง ๔ ระดับแล้ว ครูจำนวนเพียงยอด ๓๘.๖๑ มีความเห็นว่า โรงเรียนชุมชนมีการดำเนินงาน

อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือร้อยละ ๓๑.๔๖ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ ๑๗.๓๘ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ ๘.๘๕ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด และร้อยละ ๗.๖๘ เห็นว่าไม่มีการดำเนินงานด้านนี้เลย

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับการร้อยละจากมากไปหาน้อย คือ ปรับปรุงตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้สะอาดเรียบร้อยสวยงาม (ร้อยละ ๖๘.๐๙) จัดตกแต่งอาคารเรียนและห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม (ร้อยละ ๕๘.๕๑) ปรับปรุงสนามกีฬาและสนามเด็กเล่นของโรงเรียนให้ประชาชนใช้เป็นที่ออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจด้วย (ร้อยละ ๕๖.๖๖) จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน (ร้อยละ ๕๑.๖๐) ไข่อุปกรณ์การสอนที่ดามาคือหรือจัดทำขึ้นจากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น (ร้อยละ ๕๑.๐๖) ปรับปรุงไม้คอกไม้ประดับในโรงเรียนให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม (ร้อยละ ๔๙.๔๑) ทำการทดลองทางเกษตรกรรมในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้ความแก่แก่แก่นักเรียนและเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน (ร้อยละ ๔๖.๘๐) ปรับปรุงหลักสูตร โครงการศึกษาและเนื้อหาวิชาที่สอนในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน (ร้อยละ ๔๔.๑๕) ส่งครูไปรับการอบรมเพื่อพัฒนาทางด้านวิชาการและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ และ จัดสัมมนาครูเพื่อทำอุปกรณ์การสอนร่วมกัน (ร้อยละ ๔๒.๒๒) ปรับปรุงห้องประชุมโรงเรียนให้ประชาชนใช้เป็นสถานที่ประชุมปรึกษาหารือระหว่างประชาชนใด (ร้อยละ ๓๘.๓๐)

๓. กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับการร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นำนักเรียนออกไปศึกษาตามแหล่งวิชาในชุมชน (ร้อยละ ๕๖.๑๖) เชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน (ร้อยละ ๔๕.๗๔) ปรับปรุงห้องสมุดของโรงเรียนให้บริการค่านั่งสัอานแก่ประชาชน (ร้อยละ ๔๕.๖๑) จัดสอนวิชาชีพที่จำเป็นในท้องถิ่นให้นักเรียน (ร้อยละ ๔๓.๐๔) ปรับปรุงห้องพยาบาลโรงเรียนและจัดหาเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ให้บริการค่านการปฐมพยาบาลในคราวจำเป็นแก่ประชาชน (ร้อยละ ๔๒.๒๒) ใ้วิธีการสอนโดยให้นักเรียนได้

เรียนด้วยวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติจริง และ การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรในโรงเรียน (รอยละ ๔๖.๔๕) ขอความช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์หรือแรงงานจากประชาชน ในการปรับปรุงโรงเรียน (รอยละ ๓๕.๖๔) สืบค้นหาแหล่งทรัพยากรและนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการที่กษัตริย์ของโรงเรียน (รอยละ ๓๕.๑๑) จัดกิจกรรมหาทุนการศึกษาเพื่อหารายได้ไปใช้ในการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน (รอยละ ๓๖.๕๕)

๔. กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดัมน้อยที่สุด เริ่มความสำคัญค่อยๆ มากไปหาน้อย ได้แก่ การนำคณะกรรมการไปดูการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่โรงเรียนอื่นเพื่อนำแนวคิดต่าง ๆ มาปรับปรุงโรงเรียน (รอยละ ๔๐.๕๖) เชิญกรรมการที่ปรึกษาหรือผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมในการวางโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน (รอยละ ๓๙.๕๐) และ การปรับปรุงโรงฝึกงานจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับให้บริการแก่ประชาชน (รอยละ ๓๘.๕๓)

๕. กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่ครูเห็นว่าไม่มีการดำเนินงานเลย คือ การจัดโครงการอาหารกลางวันหรือจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียน (รอยละ ๓๖.๕๕)

ตาราง ๓ แสดงการยดละของจำนวนประชาชนที่เห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่	รายการ	การยดละของจำนวนประชาชน				
		มากที่สุด หรือ บ่อยที่สุด	มาก หรือ บ่อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๑	โรงเรียนได้ตกแต่งอาคารเรียนและห้องเรียนให้เป็นที่เรียบร้อยสวยงาม	๒๑.๔๓	๖๐.๘๓	๑๕.๓๘	๒.๓๕	๐.๐๐
๒	บริเวณโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อยสวยงาม	๑๓.๑๘	๖๕.๘๓	๑๘.๖๘	๐.๕๘	๑.๖๖
๓	ท่านเคยเข้าไปอ่านหรือเห็นผู้อื่นเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดของโรงเรียน	๘.๓๘	๖๓.๘๓	๓๕.๐๖	๑๓.๓๘	๑๕.๘๓
๔	ท่านเคยเข้าไปรับบริการหรือเห็นผู้อื่นเข้าไปรับบริการค่านการปฐมพยาบาลจากห้องพยาบาลของโรงเรียน	๘.๘๕	๖๑.๕๓	๑๘.๓๘	๒๓.๐๘	๕๐.๖๖
๕	ท่านเคยเข้าไปใช้หรือเห็นผู้อื่นเข้าไปใช้โรงฝึกงานและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในโรงฝึกงานของทางโรงเรียน	๖.๐๘	๖๐.๘๘	๒๕.๒๓	๑๕.๘๓	๓๐.๘๓
๖	ท่านเคยเข้าไปใช้หรือเห็นผู้อื่นเข้าไปใช้ห้องประชุมโรงเรียนในการประชุมหรือจัดงานต่าง ๆ	๖๓.๐๓	๓๖.๘๓	๒๕.๒๓	๘.๓๘	๘.๘๘
๗	ท่านเคยเข้าไปใช้สนามกีฬาหรือสนามเด็กเล่นเพื่อการออกกำลังกายหรือพักผ่อน ๆ	๑๕.๘๓	๕๑.๖๕	๑๘.๘๘	๘.๓๘	๘.๖๘

ข้อที่	รายการ	การอยุ่คะของจำนวนประชาชน				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	น้อย	ไม่ ปรากฏ		
๘	โรงเรียนมีไม้ดอกไม้ประดับสวยงาม	๑๘.๗๘	๕๐.๕๕	๒๒.๕๓	๒.๗๕	๔.๓๙
๙	โรงเรียนเคยขอความช่วยเหลือจากประชาชน เงินวัสดุอุปกรณ์หรือแรงงานจากประชาชน เพื่อการปรับปรุงโรงเรียน	๑๐.๕๔	๒๔.๗๓	๓๗.๙๑	๑๔.๘๓	๑๐.๙๙
๑๐	ความรู้ทาง ๆ ที่โรงเรียนจัดสอนให้นัก นักเรียนส่วนมากเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับ สภาพความเป็นอยู่และความต้องการของ ชุมชน	๖.๐๔	๕๐.๐๐	๒๒.๕๓	๑๒.๐๙	๙.๓๔
๑๑	โรงเรียนได้เชิญท่านหรือคนอื่นไปรวมใน การวางโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน	๑๐.๙๙	๒๓.๐๘	๔๔.๕๐	๘.๗๙	๑๒.๖๔
๑๒	ครูในโรงเรียนเคยไปรับการอบรมเพื่อพัฒนา ด้านวิชาการและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ	๑๙.๒๓	๔๖.๑๕	๒๐.๓๓	๑๒.๐๙	๒.๓๐
๑๓	โรงเรียนใช้วิธีการสอนโดยให้นักเรียนได้ เรียนด้วยวิธีการแก้ปัญหาและปฏิบัติจริง	๗.๖๙	๓๑.๗๒	๔๕.๖๐	๘.๒๔	๗.๑๔
๑๔	ครูเคยนำนักเรียนออกมาศึกษาตามแหล่ง วิชาในชุมชน	๖.๕๙	๒๕.๒๗	๕๒.๒๐	๙.๓๔	๖.๕๙
๑๕	โรงเรียนเชิญวิทยากรในชุมชนไปบรรยาย ให้ความรู้ในบางเรื่องแก่นักเรียน	๔.๔๐	๓๐.๗๗	๓๗.๓๖	๑๗.๕๘	๙.๘๙
๑๖	โรงเรียนจัดประชุมสัมมนาครูเพื่อจัดทำ อุปกรณ์การสอนร่วมกัน	๒๐.๘๘	๕๒.๒๐	๑๒.๖๔	๘.๒๔	๖.๐๔

ข้อที่	รายการ	การยลของจำนวนประชาชน			ไม่ปรากฏ	
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย		
๑๗	โรงเรียนนำวัสดุในท้องถิ่นไปใช้หรือทำเป็นอุปกรณ์การสอน	๑๔.๒๙	๔๕.๐๕	๒๒.๕๓	๑๒.๐๙	๖.๐๔
๑๘	โรงเรียนใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา	๑๖.๔๘	๒๕.๒๗	๔๕.๖๐	๙.๓๘	๓.๓๐
๑๙	โรงเรียนจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรในโรงเรียน	๒๓.๐๘	๕๒.๙๕	๑๖.๔๘	๖.๐๘	๑.๖๕
๒๐	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน	๑๐.๔๘	๔๘.๙๐	๒๐.๓๓	๔.๙๕	๑๕.๓๘
๒๑	นักเรียนมีความรู้ในเรื่องวิชาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่น	๑๖.๔๘	๒๘.๐๖	๙๗.๒๕	๔.๙๕	๓.๓๐
๒๒	โรงเรียนทำการทดลองทางงานเกษตรกรรมในโรงเรียน	๒๓.๖๒	๔๗.๘๐	๒๒.๕๓	๔.๔๐	๑.๖๕
๒๓	โรงเรียนจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียน	๖.๕๙	๑๗.๕๘	๒๖.๓๗	๑๙.๗๘	๒๙.๖๗
๒๔	โรงเรียนจัดกิจกรรมหาทุนการศึกษาเพื่อหารายได้ไปใช้ในการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน	๑๑.๕๔	๔๖.๗๐	๒๓.๖๓	๑๐.๙๙	๗.๑๔
๒๕	ครูในโรงเรียนไปดูการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนจากโรงเรียนอื่นเพื่อนำแนวคิดต่าง ๆ มาปรับปรุงโรงเรียน	๑๓.๑๙	๒๑.๔๓	๕๐.๕๕	๑๐.๔๔	๔.๓๙
	รวมทุกรายการ		๑๓.๔๕			๑๐.๐๐

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๓ มีดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาการรอยละของจำนวนประชาชนที่เห็นตอกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน รวมทั้งรายการ และพิจารณาเปรียบเทียบมาตราส่วนประมาณค่าทั้ง ๕ ระดับแล้ว ประชาชนจำนวนร้อยละ ๓๗.๕๓ เห็นว่าโรงเรียนชุมชนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือร้อยละ ๒๘.๘๗ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ ๑๓.๔๕ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๐.๐๔ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด และร้อยละ ๑๐.๐๐ เห็นว่าโรงเรียนไม่มีการดำเนินงานในค่านี้อยู่เลย

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ตามความเห็นของประชาชนที่เห็นว่ามีภาระดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การปรับปรุงบริเวณโรงเรียนให้มีความสะอาดเรียบร้อยสวยงาม (ร้อยละ ๖๕.๘๓) ตกแต่งห้องเรียนและอาคารเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม (ร้อยละ ๖๐.๔๓) การจัดหรือส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร (ร้อยละ ๕๒.๗๕) การจัดประชุมสัมมนาครูเพื่อทำอุปกรณ์การสอนร่วมกัน (ร้อยละ ๕๒.๒๐) การปรับปรุงสนามกีฬาและสนามเด็กเล่นให้ประชาชนเข้าไปใช้ออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ ๕๑.๖๕) การปรับปรุงไม้ดอกไม้ประดับในโรงเรียน (ร้อยละ ๕๐.๕๕) การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน (ร้อยละ ๕๐.๐๐) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (ร้อยละ ๔๘.๘๐) การทดลองทางค่านิยมธรรมในโรงเรียน (ร้อยละ ๔๗.๘๐) การจัดกิจกรรมหาทุนการศึกษาเพื่อหารายได้ไปใช้ในการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน (ร้อยละ ๔๖.๗๐) การส่งครูไปอบรมเพื่อพัฒนาทางวิชาการและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ (ร้อยละ ๔๖.๑๕) การนำวัสดุในท้องถิ่นไปใช้หรือทำเป็นอุปกรณ์การสอน (ร้อยละ ๔๕.๐๕) และการจัดปรับปรุงห้องประชุมโรงเรียนให้ประชาชนใช้ เป็นสถานที่ประชุมและจัดงานต่าง ๆ (ร้อยละ ๓๒.๘๗)

๑. กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่ประชาชน เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับการลดลงจากมากไปหาน้อย คือ

กรุณานักเรียนออกมาศึกษาตามแหล่งวิชาในชุมชน (รอยละ ๕๒.๒๐) ครูในโรงเรียนไป ดูการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่โรงเรียนอื่น เพื่อนำแนวคิดต่าง ๆ มา ปรับปรุงโรงเรียน (รอยละ ๕๐.๕๕) การจัดสอนความรู้เรื่องวิชาชีพในท้องถิ่นให้นักเรียน (รอยละ ๔๗.๒๕) การไขว้วิธีการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนด้วยการแก้ปัญหา และการปฏิบัติจริง, การให้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการที่ศึกษา (รอยละ ๔๕.๖๐) การเชิญประชาชนมาร่วมในการวางโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน (รอยละ ๔๔.๕๐) การขอความช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์และแรงงานจาก ประชาชนเพื่อการปรับปรุงโรงเรียน (รอยละ ๓๗.๕๐) การเชิญวิทยากรในชุมชนไป บรรยายให้ความรู้ในบางเรื่องแก่นักเรียน (รอยละ ๓๗.๓๖) และการจัดห้องสมุดของ โรงเรียนให้บริการคาบหนังสืออ่านแก่ประชาชน (รอยละ ๓๔.๐๖)

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ที่ประชาชน เห็นว่าไม่มีการดำเนินงานเลย เรียงตามลำดับการลดลงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การ จัดห้องพยาบาลของโรงเรียนให้บริการคนปรัมพยาบาลแก่ประชาชน (รอยละ ๔๐.๖๖) การจัดโรงฝึกงานหาเครื่องมือเครื่องใช้ให้บริการแก่ประชาชน (รอยละ ๓๑.๔๗) และ การจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียน (รอยละ ๒๕.๖๗)

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน

ตาราง ๔ แสดงรายละเอียดของจำนวนครูที่มึความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่	รายการ	รายละเอียดของจำนวนครู				
		มากที่สุด หรือ บ่อยที่สุด	มาก หรือ บ่อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๒๖	จัดสอนวิชาสามัญหรือวิชาชีพให้แก่ นักศึกษา ผู้ใหญ่ โดยจัดตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่ขึ้นใน โรงเรียน	๑๖.๑๓	๒๕.๐๐	๓๖.๑๓	๑๓.๐๒	๑๐.๖๔
๒๗	จัดสอนวิชาชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชน	๙.๐๔	๑๐.๑๑	๓๔.๕๓	๒๐.๓๔	๒๕.๕๓
๒๘	จัดอบรมความรู้ในเรื่องการบ้านการเรือน แกสตรี	๓.๑๙	๘.๕๑	๒๖.๖๐	๒๓.๔๐	๓๘.๓๐
๒๙	จัดอบรมผู้นำท้องถิ่นที่โรงเรียน	๔.๓๙	๑๖.๔๙	๒๔.๔๓	๒๒.๓๔	๓๑.๙๑
๓๐	จัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านและ จัดหาหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ ให้ ประชาชนเขาไปศึกษาหาความรู้	๑๑.๑๓	๔๒.๐๒	๒๖.๖๐	๘.๕๑	๑๑.๓๐
๓๑	จัดแสดงป้ายนิเทศก์หรือป้ายประกาศให้ ความรู้ในคานต่าง ๆ แก่ประชาชน	๘.๕๑	๑๕.๔๓	๑๘.๐๘	๔๐.๓๒	๑๓.๕๕
๓๒	เชิญผู้มีความรู้ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มา บรรยายหรือปาฐกถา เพื่อส่งเสริมความรู้ ในบางเรื่องแก่ประชาชน	๒.๑๓	๑๒.๓๓	๓๙.๘๙	๒๓.๙๔	๒๑.๒๘

การยอดละของจำนวนครู

ไม่

ปรากฏ

ขอท

รายการ

๓๓	ร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นจัดทำภาพยนตร์ ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน	๒.๖๖	๑๓.๘๓	๓๖.๙๐	๒๑.๒๘	๒๕.๕๓
๓๔	ร่วมมือกับฝ่ายอนามัยให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย หรือการ ปรับปรุงอนามัยของชุมชน	๑๓.๘๓	๓๗.๒๔	๒๗.๑๓	๑๔.๓๖	๗.๔๔
๓๕	ร่วมมือกับเกษตรกรอำเภอให้ความรู้แก่ประ ชาชนเกี่ยวกับวิชาการเกษตร	๔.๗๘	๒๐.๗๔	๓๓.๕๑	๒๔.๔๗	๑๖.๔๘
๓๖	จัดให้มีการศึกษาสำหรับเด็กก่อนเกณฑ์บังคับ	๑๔.๓๖	๓๖.๑๗	๒๖.๖๐	๑๒.๒๓	๑๐.๖๔
๓๗	จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนและประชาชน ทั่วไป เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนา ชุมชน	๑๑.๑๗	๓๙.๘๘	๒๕.๕๓	๑๔.๘๘	๘.๕๑
๓๘	ส่งผู้ปกครองนักเรียน กรรมการศึกษา หรือประชาชนไปร่วมการอบรมผู้นำท้องถิ่น ที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดขึ้น	๓.๗๒	๙.๐๔	๒๘.๑๘	๒๒.๓๔	๓๖.๗๐
๓๙	จัดทำเรือนเพาะชำแจกพันธุ์ไม้ดอกไม้ผล แก่ประชาชน	๘.๕๗	๑๓.๘๓	๓๖.๑๗	๒๕.๕๓	๑๔.๘๘
๔๐	จัดทำสวนครัวหรือปลูกพืชไร่ตัวอย่าง	๑๑.๗๐	๒๖.๐๖	๓๒.๘๘	๑๙.๖๘	๘.๕๗
๔๑	จัดทำเล้าไก่และเลี้ยงไก่เป็นตัวอย่าง	๑.๖๐	๑๕.๘๓	๒๖.๐๖	๒๒.๘๗	๓๔.๐๔
๔๒	จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้หรือให้ความรู้ เรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชน	๒.๖๖	๒๐.๒๑	๓๖.๑๗	๒๗.๖๖	๑๓.๓๐

ข้อ	รายการ	การยลละของจำนวนครู				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๔๓	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	๑๘.๐๘	๓๘.๘๓	๓๐.๓๒	๕.๘๕	๖.๘๑
๔๔	นำคณะครูและนักเรียนออกไปรวมในการปรับปรุงพัฒนาชุมชน	๒๘.๘๓	๕๐.๐๐	๑๘.๘๘	๓.๘๕	๓.๑๘
	รวมทุกรายการ	๘.๘๓	๒๓.๓๓	๒๘.๕๑	๑๘.๓๘	๑๘.๑๑

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๔ มีดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาค่าร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน รวมทุกรายการ และพิจารณาเปรียบเทียบมาตราส่วนประมาณค่าทั้ง ๕ ระดับแล้ว ครูจำนวนร้อยละ ๒๘.๕๑ มีความเห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือร้อยละ ๒๓.๓๓ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๑๘.๓๘ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ ๑๘.๑๑ เห็นว่าไม่มีการดำเนินงานด้านนี้เลย และร้อยละ ๘.๘๓ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่ครูเห็นว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับการยลละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นำคณะครูและนักเรียนออกไปรวมในการปรับปรุงพัฒนาชุมชน (ร้อยละ ๕๐.๐๐) จัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านและจัดหาหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ ให้ประชาชนได้อ่านหาความรู้ (ร้อยละ ๔๒.๒๒) จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไป เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการ

ปรับปรุงพัฒนาชุมชน (รอยละ ๓๕.๘๕) จัดกิจกรรมส่งเสริมและวัฒนธรรมอันดีของ
ท้องถิ่น (รอยละ ๓๘.๘๓) รวมมือกับฝ่ายอนามัยให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการรักษา
สุขภาพอนามัยหรือการปรับปรุงอนามัยของชุมชน (รอยละ ๓๗.๒๔) และจัดให้มีการศึกษา
สำหรับเด็กก่อนเกณฑ์บังคับ (รอยละ ๓๖.๑๗)

๓. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่ครู
มีความเห็นว่ามีภาระดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับการรอยละจากมากไปหาน้อย
ได้แก่ การเชิญผู้มีความรู้ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มาบรรยายหรือปาฐกถา เพื่อส่งเสริมความรู้
ในบางเรื่องแก่ประชาชน (รอยละ ๓๕.๘๕) รวมมือกับหน่วยราชการอื่นจัดฉายภาพยนตร์ให้
ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน (รอยละ ๓๖.๗๐) จัดสอนวิชาสามัญหรือวิชาชีพให้แก่
นักศึกษาผู้ใหญ่โดยจัดตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่ขึ้นในโรงเรียน (รอยละ ๓๖.๑๗) จัดทำเรือนเพาะ
ชำแจกพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลแก่ประชาชน (รอยละ ๓๖.๑๗) จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้หรือให้
ความรู้เรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชน (รอยละ ๓๖.๑๗) จัดสอนวิชาชีพที่จำเป็นให้แก่ประ
ชาชน (รอยละ ๓๔.๕๗) รวมมือกับเกษตรอำเภอกับให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการเกษตรแก่ประชาชน
(รอยละ ๓๓.๕๑) และ จัดทำสวนครัวหรือปลูกพืชไรตัวอย่าง (รอยละ ๓๒.๘๔)

๔. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่ครู
มีความเห็นว่ามีภาระดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ก็คือการจัดแสดงป้ายนิเทศหรือป้าย
ประกาศให้ความรู้ในคานต่าง ๆ แก่ประชาชน (รอยละ ๔๐.๘๒)

๕. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่ครู
มีความเห็นว่ามีภาระดำเนินงานไม่มีภาระดำเนินงานเลย เรียงตามลำดับการรอยละจากมากไป
หาน้อย ได้แก่ การจัดอบรมความรู้ในเรื่องการบ้านการเรือนแกสตรี (รอยละ ๓๘.๓๐)
ส่งผู้ปกครองนักเรียน กรรมการศึกษาหรือประชาชนในชุมชนไปรวมการอบรมผู้นำท้องถิ่นที่
กรรมการพัฒนาชุมชนจัดขึ้น (รอยละ ๓๖.๗๐) และ การจัดอบรมผู้นำท้องถิ่นที่โรงเรียน
(รอยละ ๓๑.๘๑)

ตาราง ๕ แสดงรายละเอียดของจำนวนประชาชนที่เห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการ
ให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่

รายการ

๒๖	โรงเรียนจัดสอนวิชาสามัญหรือวิชาชีพ ให้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ โดยจัดตั้งโรงเรียน การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ขึ้นในโรงเรียน	๑๕.๓๘	๒๐.๘๘	๔๑.๒๑	๙.๘๙	๑๒.๖๔
๒๗	โรงเรียนจัดสอนความรู้เกี่ยวกับอาชีพ แก่ประชาชนทั่วไป	๔.๔๐	๒๕.๘๒	๘๒.๘๖	๑๒.๖๔	๑๔.๒๘
๒๘	โรงเรียนจัดอบรมความรู้ในเรื่องการบ้าน การเรือนแกสตรี	๕.๔๙	๒๑.๙๙	๒๖.๙๒	๘.๒๔	๓๗.๓๖
๒๙	โรงเรียนจัดอบรมผู้นำท้องถิ่นที่โรงเรียน	๗.๖๙	๑๕.๙๓	๑๙.๒๓	๓๔.๖๑	๒๒.๕๓
๓๐	โรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์หรือหนังสือ อื่น ๆ มาไว้ในห้องสมุดประชาชนหรือ ให้อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ บริการด้านข่าวสารแก่ประชาชน	๑๘.๖๘	๔๐.๖๖	๒๑.๙๘	๑๔.๒๘	๔.๔๐
๓๑	โรงเรียนจัดแสดงป้ายนิเทศหรือป้าย ประกาศให้ความรู้หรือข่าวสารด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน	๑๒.๖๔	๒๔.๘๑	๓๗.๓๖	๑๐.๔๔	๑๕.๓๘
๓๒	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้โดย เชิญผู้มีความรู้ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มา บรรยายหรือปาฐกถาให้ประชาชนฟัง	๔.๙๕	๓๐.๗๖	๓๔.๖๒	๙.๘๙	๑๙.๗๘

ข้อที่	รายการ	การยลละของจำนวนประชาชน				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๓๓	โรงเรียนติดต่อกับหน่วยราชการอื่นนำ ภาพยนตร์มาฉายให้ความรู้และความบันเทิง แก่ประชาชน	๘.๓๘	๑๓.๕๘	๓๓.๓๖	๑๒.๐๘	๒๔.๑๘
๓๔	โรงเรียนร่วมมือกับฝ่ายอนามัยให้ความรู้ เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยหรือการ ปรับปรุงอนามัยของชุมชน	๑๕.๘๓	๔๘.๓๕	๒๐.๘๘	๓.๖๘	๓.๑๘
๓๕	โรงเรียนร่วมมือกับเกษตรอำเภอให้ความรู้ แก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาการเกษตร	๘.๘๘	๒๑.๘๓	๔๓.๘๑	๘.๘๘	๑๕.๓๘
๓๖	โรงเรียนจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อน เกณฑ์บังคับ	๑๕.๓๘	๓๕.๓๑	๒๕.๘๒	๘.๓๘	๑๓.๓๘
๓๗	ท่านเคยไปร่วมประชุมหรือเห็นผู้อื่นไปร่วม ประชุมกับทางโรงเรียนเพื่อรับฟังคำชี้แจง เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาชุมชน	๑๘.๘๘	๔๓.๘๖	๒๘.๑๒	๘.๓๘	๓.๒๘
๓๘	โรงเรียนส่งท่านหรือผู้อื่นในชุมชนไปเข้า รวมการอบรมผู้นำท้องถิ่นที่กรมการพัฒนา ชุมชนจัดขึ้น	๘.๘๘	๑๕.๓๘	๓๘.๐๖	๘.๓๘	๓๖.๘๑
๓๙	โรงเรียนจัดทำเรือนเพาะชำแจกพันธุ์ไม้ ดอกไม้ผลแก่ประชาชน	๓.๒๘	๒๐.๘๘	๔๐.๖๖	๑๕.๘๓	๑๘.๒๓
๔๐	โรงเรียนจัดทำสวนครัวหรือปลูกพืชไร ตัวอย่าง	๑๒.๐๘	๔๖.๑๕	๒๓.๐๘	๑๐.๘๘	๘.๒๘

ข้อที่	รายการ	การร้อยละของจำนวนประชาชน				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๔๑	โรงเรียนจัดทำเล้าไก่และเลี้ยงไก่เป็น ตัวอย่าง	๒.๓๕	๑๓.๐๓	๓๑.๘๓	๕.๓๔	๓๙.๐๑
๔๒	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมหรือให้ความรู้ เรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชน	๓.๖๙	๑๒.๐๙	๒๕.๘๒	๓๓.๙๑	๑๖.๔๘
๔๓	โรงเรียนเป็นผู้นำจัดกิจกรรมส่งเสริมประ- เพณีและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	๓๓.๕๒	๔๒.๘๖	๑๒.๐๘	๓.๘๕	๓.๖๙
๔๔	คณะครูและนักเรียนออกมาช่วยเหลือใน การปรับปรุงชุมชน	๑๕.๓๘	๔๓.๙๖	๒๐.๘๘	๑๐.๙๙	๘.๓๙
	รวมทุกรายการ	๑๑.๒๕	๒๘.๓๒	๒๙.๙๕	๑๒.๙๐	๑๓.๑๓

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๕ มีดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาค่าร้อยละของจำนวนประชาชนที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการ
ให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน รวมทุกรายการ และพิจารณาเปรียบเทียบ
มาตรฐานส่วนประมาณค่าทั้ง ๕ ระดับแล้ว ประชาชน จำนวนร้อยละ ๒๙.๙๕ เห็นว่า โรงเรียน
ชุมชนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือร้อยละ ๒๘.๓๒ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่
ในระดับมาก ร้อยละ ๑๓.๑๓ เห็นว่าไม่มีการดำเนินงานด้านนี้เลย ร้อยละ ๑๒.๙๐ เห็นว่า
มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด และร้อยละ ๑๑.๒๕ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับ
มากที่สุด

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่ประชาชนเห็นว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รวมมือกับฝ่ายอนามัยให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยหรือการปรับปรุงอนามัยของชุมชน (ร้อยละ ๔๔.๓๕) จัดทำสวนครัวหรือปลูกพืชไร้วาง (ร้อยละ ๔๖.๑๕) การให้ประชาชนไปรวมประชุมกับทางโรงเรียนเพื่อรับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับการปรับปรุงชุมชน (ร้อยละ ๔๓.๘๖) ครูและนักเรียนได้ออกมาช่วยเหลือในการปรับปรุงชุมชน (ร้อยละ ๔๓.๘๖) จัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (ร้อยละ ๔๒.๘๖) จัดหาหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ มาไว้ในห้องสมุดประชาชนหรือที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านเพื่อให้บริการด้านข่าวสารและความรู้แก่ประชาชน (ร้อยละ ๔๐.๖๖) จัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนเกณฑ์บังคับ (ร้อยละ ๓๕.๗๑)

๓. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่ประชาชนมีความเห็นว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รวมมือกับเกษตรอำเภอให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาการเกษตร (ร้อยละ ๔๓.๔๑) จัดสอนความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้แก่ประชาชน (ร้อยละ ๔๒.๘๖) สอนวิชาสามัญหรือวิชาชีพให้แก่ักศึกษายุ่งใหญ่ (ร้อยละ ๔๑.๒๑) จัดทำเรือนเพาะชำแจกพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลแก่ประชาชน (ร้อยละ ๔๐.๖๖) จัดแสดงป้ายนิเทศหรือป้ายประกาศให้ความรู้แก่ชาวต่าง ๆ แก่ประชาชน (ร้อยละ ๓๗.๓๖) ติดต่อกับหน่วยราชการอื่นนำภาพยนตร์มาฉายให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน (ร้อยละ ๓๗.๓๖) จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้โดยเชิญผู้มีความรู้ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มาบรรยายหรือปาฐกถาให้ประชาชนฟัง (ร้อยละ ๓๔.๖๒)

๔. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่ประชาชนเห็นว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมหรือให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชน (ร้อยละ ๓๗.๕๑) และจัดอบรมผู้นำท้องถิ่นที่โรงเรียน (ร้อยละ ๓๔.๖๑)

๕. กิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่ประชาชนเห็นว่าไม่มีการดำเนินงานเลย ได้แก่ จัดทำเลาไก่และเลี้ยงไก่เป็นตัวอย่าง

(ร้อยละ ๓๙.๐๑) จัดอบรมความรู้ในเรื่องการบ้านการเรือนแกสตรี (ร้อยละ ๓๗.๓๖) ส่งประชาชนไปรวมการอบรมผู้นำท้องถิ่นที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดขึ้น (ร้อยละ ๓๖.๘๑)

๓. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ตาราง ๖ แสดงการร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่	รายการ	การร้อยละของจำนวนครู				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๔๕	เชิญผู้ปกครองหรือประชาชนมาเยี่ยม โรงเรียนและชมกิจการต่าง ๆ ที่โรงเรียน จัดขึ้น	๑๕.๙๖	๔๖.๒๘	๒๕.๐๐	๖.๙๑	๕.๘๕
๔๖	จัดทำหนังสือชี้แจงนโยบายและงานของทาง โรงเรียนให้ประชาชนทราบ	๔.๙๙	๒๙.๒๖	๓๙.๘๙	๑๓.๘๓	๑๒.๒๓
๔๗	จัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ข่าวสาร ของโรงเรียน	๓.๑๙	๑๕.๙๖	๒๖.๐๖	๓๗.๒๓	๑๗.๕๕
๔๘	รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครอง ทราบ	๓๐.๗๒	๕๑.๕๙	๑๒.๗๖	๓.๑๙	๒.๑๓
๔๙	รายงานความประพฤติของนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ	๒๙.๙๙	๔๙.๔๗	๑๔.๓๖	๔.๒๕	๒.๑๓
๕๐	รายงานเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบ	๒๔.๔๗	๕๑.๐๖	๑๓.๘๓	๔.๙๙	๕.๘๕

ข้อที่	รายการ	การยอดของจำนวนครู				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๕๑	ร่วมมือกับครูปกครองแก้ปัญหาของนักเรียน	๑๘.๑๕	๔๕.๒๑	๒๒.๓๔	๑๒.๒๓	๑.๐๖
๕๒	คณะกรรมการออกไปรวมกิจกรรมต่าง ๆ ของ ชุมชน	๒๓.๘๔	๕๓.๑๘	๒๐.๓๔	๒.๑๓	๐.๐๐
๕๓	นำนักเรียนเข้าร่วมในงานพิธี งานเทศ- กาล หรืองานประเพณีที่สำคัญของชุมชน	๒๘.๑๘	๕๒.๖๖	๑๓.๘๓	๔.๒๕	๑.๐๖
๕๔	คณะกรรมการออกไปเยี่ยมพบปะกับประชาชนใน หมู่บ้าน เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนของ นักเรียน	๑๓.๘๓	๓๘.๘๘	๒๘.๒๕	๑๒.๑๓	๔.๒๕
๕๕	จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคี ระหว่างโรงเรียนกับประชาชน	๒๒.๔๓	๔๒.๕๕	๑๘.๖๘	๑๐.๑๑	๓.๑๘
๕๖	จัดกิจกรรมใหม่การพบปะสังสรรค์ ระหว่างครูกับประชาชน	๑๓.๓๐	๔๘.๔๓	๑๘.๖๘	๑๔.๘๘	๒.๖๖
๕๗	จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างศิษย์เก่ากับทางโรงเรียน	๔.๓๘	๒๖.๕๘	๓๕.๖๘	๑๘.๖๒	๑๔.๓๖
๕๘	จัดเดินทางไปทัศนศึกษารวมกันระหว่าง ทางโรงเรียนกับประชาชน	๑.๕๘	๘.๐๘	๒๕.๐๐	๓๒.๘๘	๓๑.๓๘
๕๙	คณะกรรมการเสาะหาเงิน วัสดุสิ่งของ หรือแรงงานร่วมกับประชาชนในการปรับ ปรุงชุมชน	๒๘.๒๖	๔๕.๓๘	๑๓.๕๕	๖.๘๑	๐.๕๓

ข้อที่	รายการ	การร้อยละของจำนวนครู				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๖๐	เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้อาคาร สถานที่ของทางโรงเรียนจัดงานพิธีต่าง ๆ	๒๗.๑๓	๔๕.๒๑	๑๘.๖๘	๗.๔๕	๐.๕๓
	รวมทุกรายการ	๑๘.๓๘	๔๐.๘๒	๒๒.๒๑	๑๒.๐๓	๖.๕๕

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง ๖ มีดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาค่าร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นต่อกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รวมทุกรายการ และพิจารณาเปรียบเทียบมาตรฐานประมาณค่าทั้ง ๕ ระดับแล้ว ครูจำนวนร้อยละ ๔๐.๘๒ มีความเห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือร้อยละ ๒๒.๒๑ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ ๑๘.๓๘ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๒.๐๓ เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด และร้อยละ ๖.๕๕ เห็นว่าไม่มีการดำเนินงานด้านนี้เลย

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่ครูเห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คณะครูออกไปรวมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน (ร้อยละ ๕๓.๑๘) นำนักเรียนเข้าร่วมในงานพิธี งานเทศกาล หรืองานประเพณีที่สำคัญของชุมชน (ร้อยละ ๕๒.๖๖) รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ (ร้อยละ ๕๑.๕๘) รายงานเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ (ร้อยละ ๕๑.๐๖) รายงานความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ (ร้อยละ ๔๘.๔๗)

จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับประชาชน (ร้อยละ ๔๕.๔๗) เชิญผู้ปกครองหรือ
 ประชาชนมาเยี่ยมโรงเรียนและชมกิจการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น (ร้อยละ ๔๖.๒๘)
 คณะครูเสียดุลค่าทางการเงิน วัสดุสิ่งของหรือแรงงานร่วมกับประชาชนในการปรับปรุงพัฒนา
 ชุมชน (ร้อยละ ๔๕.๔๗) รวมมือกับผู้ปกครองแก้ปัญหาของนักเรียน (ร้อยละ ๔๕.๒๑)
 เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้อาคารสถานที่ของทางโรงเรียนจัดงานพิธีต่าง ๆ (ร้อยละ ๔๕.๒๑)
 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับประชาชน (ร้อยละ ๔๒.๕๕) และ
 คณะครูออกไปเยี่ยมพบปะกับประชาชนในหมู่บ้านเพื่อชี้แจงในเรื่องการเรียนของนักเรียน
 (ร้อยละ ๓๙.๘๙)

๓. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่ครูมี
 ความเห็นว่ามีภาระดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดทำหนังสือชี้แจงนโยบายและงาน
 ของทางโรงเรียนให้ประชาชนทราบ (ร้อยละ ๓๙.๘๙) และ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้าง
 ความสัมพันธ์ ระหว่างศิษย์เก่ากับทางโรงเรียน (ร้อยละ ๓๕.๖๔)

๔. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่ครูมี
 ความเห็นว่ามีภาระดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ การจัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่
 ข่าวสารของทางโรงเรียน (ร้อยละ ๓๗.๒๓) และการจัดเดินทางไปทัศนศึกษารวมกัน
 ระหว่างทางโรงเรียนกับประชาชน (ร้อยละ ๓๒.๔๘)

ตาราง ๗ แสดงการยดละของจำนวนประชาชนที่เห็นตอกิจกรรมเกี่ยวกับ
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่	รายการ	การยดละของจำนวนประชาชน				
		มากที่สุด หรือ บอบที่สุด	มาก หรือ บอบ	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๔๕	ท่านเคยได้รับเชิญหรือเห็นผู้อื่นได้รับเชิญ ไปเยี่ยมโรงเรียนและชมกิจการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น	๒๐.๘๘	๔๖.๑๕	๑๔.๒๙	๑๑.๕๔	๓.๑๔
๔๖	ท่านเคยได้รับหนังสือหรือเห็นผู้อื่นได้รับ หนังสือแจ้งนโยบายและผลงานของทาง โรงเรียน	๑๐.๔๔	๒๔.๓๓	๓๙.๕๖	๑๔.๒๘	๑๐.๙๙
๔๗	ท่านเคยได้รับหรือเห็นผู้อื่นได้รับเอกสาร หรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารของทางโรง- เรียน	๕.๔๙	๑๓.๕๘	๒๖.๓๓	๑๔.๒๘	๓๖.๒๖
๔๘	ท่านเคยได้รับรายงานเกี่ยวกับผลการเรียน ของนักเรียนจากทางโรงเรียน	๑๑.๕๔	๕๔.๓๙	๑๙.๓๘	๓.๖๙	๖.๕๙
๔๙	ท่านเคยได้รับรายงานเกี่ยวกับความ ประพฤติของนักเรียนจากทางโรงเรียน	๑๓.๓๔	๕๑.๕๙	๑๖.๔๘	๓.๑๔	๙.๓๔
๕๐	ท่านเคยได้รับรายงานเกี่ยวกับสุขภาพของ นักเรียนจากทางโรงเรียน	๑๒.๐๙	๔๙.๔๕	๑๓.๕๘	๘.๒๔	๑๒.๖๔
๕๑	ท่านเคยไ้ร่วมมือกับทางโรงเรียนในการ แก้ปัญหาของนักเรียน	๙.๘๙	๒๖.๙๒	๓๕.๓๑	๑๕.๓๘	๑๒.๐๘

ข้อใด	รายการ	การร้อยละของจำนวนประชาชน				
		มากที่สุด หรือ น้อยที่สุด	มาก หรือ น้อย	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ปรากฏ
๕๓	คณะกรรมการใดเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	๒๘.๘๘	๕๖.๐๘	๘.๓๘	๗.๖๘	๑.๐๘
๕๔	โรงเรียนนำนักเรียนมารวมในงานเทศกาลหรืองานพิธีที่สำคัญ ของชุมชน	๒๓.๐๘	๕๗.๖๘	๑๐.๘๘	๖.๐๘	๒.๑๘
๕๕	คณะกรรมการออกมาเยี่ยมพบปะกับท่านหรือคนอื่น เพื่อชี้แจง เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน	๑๕.๘๘	๘๗.๒๕	๒๑.๘๓	๘.๒๕	๗.๑๘
๕๕	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างควมสามัคคีระหว่างทางโรงเรียนกับประชาชน	๑๗.๕๘	๘๗.๘๐	๑๘.๖๘	๘.๓๘	๖.๕๘
๕๖	ท่านได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กับคณะกรรมการ	๑๘.๖๘	๕๒.๑๘	๑๘.๘๘	๘.๘๘	๘.๓๘
๕๗	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างควมสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับทางโรงเรียน	๘.๓๘	๒๘.๗๒	๘๒.๓๑	๑๗.๐๓	๑๑.๕๘
๕๘	ท่านเคยเดินทางหรือเห็นผู้อื่นเดินทางไปที่ศูนย์ศึกษารวมกับทางโรงเรียน	๘.๓๘	๑๓.๑๘	๒๑.๘๘	๒๖.๘๒	๓๓.๕๒
๕๙	คณะกรรมการเสียสละค่านการเงิน สิ่งของหรือแรงงานร่วมกับประชาชนในการปรับปรุงชุมชน	๒๓.๒๒	๕๑.๖๕	๑๘.๘๘	๗.๖๘	๒.๑๘
๖๐	ท่านเคยเข้าไปใช้หรือเห็นผู้อื่นเข้าไปใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนจัดงานพิธีต่าง ๆ	๑๕.๓๘	๘๑.๒๑	๑๖.๘๘	๑๐.๘๘	๑๗.๕๘
	รวมทุกรายการ	๑๘.๘๘	๘๑.๕๒	๒๑.๒๘	๑๑.๓๗	๑๑.๓๓

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ในตาราง ๘ มีดังนี้

๑. เมื่อพิจารณาการร้อยละของจำนวนประชาชนที่เห็นตอกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งรายการ และพิจารณาเปรียบเทียบ มาตราส่วนประมาณค่าทั้ง ๕ ระดับแล้ว ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๔๑.๕๒ เห็นว่าการ โรงเรียนชุมชนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือร้อยละ ๒๑.๒๙ เห็นว่าการ ดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ ๑๔.๔๙ เห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๑๑.๓๗ เห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด และร้อยละ ๑๑.๓๓ เห็นว่า ไม่มีการดำเนินงานในค่านี้อยู่เลย

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ประชาชน เห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับการร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นำนักเรียนมาร่วมในงานเทศกาลหรืองานพิธีที่สำคัญ ๆ ของชุมชน (ร้อยละ ๕๗.๖๘) คณะครู เข้ามาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน (ร้อยละ ๕๖.๐๔) รายงานเกี่ยวกับผลการเรียนของ นักเรียนใหญ่ปกครองทราบ (ร้อยละ ๕๔.๑๘) การพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับประชาชน (ร้อยละ ๕๒.๑๙) คณะครูเสียดุลละค่านการเงิน สิ่งของหรือแรงงานร่วมกับประชาชนในการ ปรับปรุงพัฒนาชุมชน (ร้อยละ ๕๑.๖๕) รายงานเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนใหญ่ ปกครองทราบ (ร้อยละ ๕๑.๕๙) รายงานเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนใหญ่ปกครองทราบ (ร้อยละ ๔๘.๔๕) จัดกิจกรรมสร้างความสามัคคีระหว่างทางโรงเรียนกับประชาชน (ร้อยละ ๔๗.๘๐) คณะครูออกมาเยี่ยมพบปะกับประชาชนเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนของ นักเรียน (ร้อยละ ๔๗.๒๕) เชิญประชาชนมาเยี่ยมโรงเรียนและชมกิจการต่าง ๆ ที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้น (ร้อยละ ๔๖.๑๕) และ เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้อาคารสถานที่ของทาง โรงเรียนจัดงานพิธีต่าง ๆ (ร้อยละ ๔๑.๒๑)

๓. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ประชาชน เห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับการร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างกันยกเว้นกับทางโรงเรียน (ร้อยละ ๕๒.๓๑)

ทำหนังสือชี้แจงนโยบายและงานของทางโรงเรียนให้ประชาชนทราบ (ร้อยละ ๓๘.๕๖) และร่วมมือกับประชาชนในการแก้ปัญหาของนักเรียน (ร้อยละ ๓๕.๙๑)

๔. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ประชาชนเห็นว่า โรงเรียนชุมชนไม่ได้ดำเนินการเลย ได้แก่ การทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารของทางโรงเรียนให้ประชาชนทราบ (ร้อยละ ๓๖.๒๖) และการจัดเดินทางไปทัศนศึกษาร่วมกันระหว่างทางโรงเรียนกับประชาชน (ร้อยละ ๓๓.๕๖)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

จากแบบสอบถามชุดที่ ๑ ซึ่งสอบถามกลุ่มครู จำนวน ๑๔๔ ฉบับ มีผู้เขียนกิจกรรมและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพียง ๑๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๕ ซึ่งนับว่าน้อยมาก จากแบบสอบถามที่เขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมส่วนมากปรากฏว่า มีความซ้ำกันกับกิจกรรมต่าง ๆ ในแบบสอบถาม มีกิจกรรมอยู่เพียงอย่างเดียวที่แตกต่างไปจากข้อความถามในแบบสอบถาม คือ "ทางโรงเรียนใ้คนนำวงดนตรีของทางโรงเรียนไปช่วยในงานพิธีต่าง ๆ ของชุมชน"

สำหรับแบบสอบถามชุดที่ ๒ ซึ่งสอบถามประชาชน จำนวน ๑๔๕ ฉบับ มีผู้เขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน ๑๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๗ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมส่วนใหญ่เป็นการเสนอแนะให้แก้ปัญหาหรือปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียน เช่นเสนอแนะให้มีการจัดสรรงบประมาณช่วยในด้านอาคารเรียน อุปกรณ์การสอน กำลังครู เสนอแนะให้ทางโรงเรียนกวาดล้างเรื่องการเรียนรู้ของนักเรียน ฯลฯ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าข้อเสนอแนะดังกล่าวไม่อยู่ในประเด็นที่ตองการศึกษา จึงไม่ได้นำมาเขียนไว้ในที่นี้

ตอนที่ ๒ ปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

ในการพิจารณาว่า ข้อปัญหาใด มีปัญหาอยู่ในระดับใดนั้น พิจารณาได้จากค่าความสำคัญของปัญหาแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. ค่าความสำคัญตั้งแต่ ๓.๒๕ ขึ้นไป หมายความว่า ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไขด่วน
๒. ค่าความสำคัญตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๓.๒๕ หมายความว่า ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาพอประมาณ
๓. ค่าความสำคัญตั้งแต่ ๑.๗๕ ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๒.๕๐ หมายความว่า ข้อปัญหานั้น เป็นปัญหาแต่น้อย
๔. ค่าความสำคัญน้อยกว่า ๑.๗๕ ลงมา หมายความว่า ข้อปัญหานั้น ไม่เป็นปัญหาเลย

๑. ปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน

ตาราง ๘ แสดงค่าความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่	รายการปัญหา	ค่า ความสำคัญ	อันดับ ความสำคัญ
๑	อาคารเรียนคับแคบและมีจำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ	๓.๑๒	๖
๒	บริเวณโรงเรียนคับแคบ ตั้งอยู่ในที่ไม่เหมาะสม ยากแก่การปรับปรุงตกแต่งให้สวยงาม	๑.๕๑	๒๒
๓	โรงเรียนไม่มีห้องสมุด หรือมีแต่ขาดแคลนหนังสือ ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้	๓.๒๓	๓
๔	โรงเรียนไม่มีห้องพยาบาล หรือมีแต่ขาดแคลนเวชภัณฑ์ ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้	๓.๑๗	๔

ข้อที่	รายการปัญหา	ค่า ความสำคัญ	อันดับ ความสำคัญ
๕	โรงเรียนไม่มีโรงฝึกงาน หรือมีแต่ขาดแคลนเครื่อง มือเครื่องใช้ ไม่สามารถจะให้บริการแก่ประชาชนได้	๒.๘๗	๑๑
๖	โรงเรียนไม่มีห้องประชุม หรือมีแต่ไม่เพียงพอกับ ความจำเป็น	๒.๘๗	๑๑
๗	โต๊ะมานั่งนักเรียนไม่เพียงพอ	๒.๕๑	๑๕
๘	อุปกรณ์การสอนในวิชาต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ	๓.๐๕	๘
๙	ขาดความร่วมมือช่วยเหลือจากประชาชนในการ ปรับปรุงโรงเรียน	๒.๓๘	๑๖
๑๐	ขาดแคลนงบประมาณสำหรับการปรับปรุงโรงเรียน และการเรียนการสอน	๓.๑๐	๗
๑๑	หลักสูตรที่สอนเป็นทฤษฎีมากเกินไป ไม่เกี่ยวข้องกับ และไม่สัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน	๓.๐๗	๘
๑๒	โรงเรียนไม่มีอำนาจและขาดอิสระในการแก้ไข ปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาวิชาได้เอง	๓.๑๒	๑๐
๑๓	มีปัญหาเรื่องเด็กขาดเรียนบ่อย เนื่องจากผู้ปกครอง ให้ขาดเรียนไปช่วยงานทางบ้าน	๒.๒๐	๑๘
๑๔	กรรมการศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนไม่สนใจต่อ การปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียน	๒.๒๐	๑๘
๑๕	ห้องเรียนแต่ละห้องมีนักเรียนมากเกินไป	๒.๒๘	๑๗
๑๖	โรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นเรียน ทำให้ครูแต่ละคน รับผิดชอบนักเรียนมากเกินไป	๒.๑๒	๒๐

ข้อที่	รายการปัญหา	ค่า ความสำคัญ	อันดับ ความสำคัญ
๑๗	ขาดครูสอนวิชาเฉพาะอย่าง (เช่นครูเกษตร, ครูพลานามัย, ครูช่างไม้, ครูการเรือน ฯลฯ)	๓.๓๐	๒
๑๘	ครูมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรและวิธีการสอนยังไม่เพียงพอ	๑.๘๔	๒๑
* ๑๙	ครูส่วนมากมีความรู้สีกว้างงานที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนชุมชนหนักเกินไป ขาดกำลังใจและขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน	๒.๙๔	๑๒
๒๐	ขาดความช่วยเหลือทางด้านการจัดการจากฝ่ายนิเทศก์การศึกษา	๓.๑๕	๕
* ๒๑	ขาดความช่วยเหลือสนับสนุนด้านกำลังใจหรืองบประมาณจากฝ่ายบริหารระดับเหนือขึ้นไป	๓.๓๓	๑
๒๒	ครูมีภาระด้านอื่นนอกจากการสอนมากเกินไป	๒.๑๔	๑๘
* ๒๓	คณะครูในโรงเรียนมีความขัดแย้ง ขาดความร่วมมือสามัคคีกัน	๑.๓๓	๒๓
๒๔	โรงเรียนตั้งอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำดื่มและน้ำใช้ในการเกษตร หรือการปรับปรุงไม้ดอกไม้ประดับ	๒.๙๑	๑๓
๒๕	ชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน	๒.๖๘	๑๔

จากตาราง ๘ จะเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่เป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไขด่วน คือ การขาดความช่วยเหลือสนับสนุนด้านกำลังใจหรืองบประมาณจากฝ่ายบริหารระดับเหนือขึ้นไป (ค่าความสำคัญ ๓.๓๓) และ ปัญหาขาดครูสอนวิชาเฉพาะอย่าง (ค่าความสำคัญ ๓.๓๐)

สิ่งที่นับว่าเป็นปัญหาพอประมาณ ที่สำคัญเรียงตามลำดับค่าความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนห้องสมุด (ค่าความสำคัญ ๓.๒๓) ขาดแคลนห้องพยาบาล (ค่าความสำคัญ ๓.๑๗) ขาดการแนะนำช่วยเหลือทางวิชาการจากฝ่ายนิเทศกรรมการศึกษา (ค่าความสำคัญ ๓.๑๕) อาคารเรียนคับแคบและมีจำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ (ค่าความสำคัญ ๓.๑๒) ขาดแคลนงบประมาณสำหรับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน (ค่าความสำคัญ ๓.๑๐)

สิ่งที่ปรากฏว่าไม่เป็นปัญหาเลย คือ ความคับแคบของบริเวณโรงเรียน และปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือสามัคคีของครู ซึ่งมีค่าความสำคัญ ๑.๕๑ และ ๑.๓๓ ตามลำดับ

๒. ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน

ตาราง ๘ แสดงค่าความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่	รายการปัญหา	ค่าความสำคัญ	อันดับความสำคัญ
๒๖	ขาดเครื่องมือสำหรับฝึกสอนวิชาชีพแก่ประชาชน	๓.๖๖	๑
๒๗	ขาดครูสอนวิชาชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชน	๓.๕๒	๒
๒๘	ขาดความร่วมมือช่วยเหลือจากฝ่ายอนามัย	๒.๑๕	๑๐
๒๙	ขาดความร่วมมือช่วยเหลือจากฝ่ายเกษตรอำเภอ	๓.๑๕	๘

ข้อที่	รายการปัญหา	ค่า ความสำคัญ	อันดับ ความสำคัญ
๓๐	ขาดความร่วมมือประสานงานจากฝ่ายพัฒนากร	๒.๗๔	๖
๓๑	หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงชุมชน ทำงานซ้ำซ้อนขาดการประสานงานกัน	๓.๓๐	๓
๓๒	ประชาชนไม่ค่อยจะเชื่อฟังคำแนะนำจากครูหรือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่น ๆ ในการปรับปรุงชุมชน	๒.๕๖	๘
๓๓	ประชาชนส่วนมากไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ไม่สนใจศึกษาหาความรู้	๒.๕๖	๗
๓๔	ชุมชนขาดแคลนน้ำ ทำให้เกิดปัญหาในการปรับปรุง พัฒนาในด้านเกษตรและอนามัยของชุมชน	๒.๙๔	๕
๓๕	ประชาชนในชุมชนมักจะหนีไปรับจ้างในท้องถิ่นอื่น เพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ขาดแรงงาน ในการปรับปรุงชุมชน	๒.๓๘	๘

จากตาราง ๘ จะเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชน และปรับปรุงชุมชน ที่เป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไขด่วน มี ๓ ประการ คือ ขาดเครื่องมือสำหรับฝึกสอนวิชาชีพให้แก่ประชาชน (ค่าความสำคัญ ๓.๖๖) ขาดครูสอนวิชาชีพที่จำเป็นแก่ประชาชน (ค่าความสำคัญ ๓.๕๒) และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงชุมชนทำงานซ้ำซ้อนขาดการประสานงานกัน (ค่าความสำคัญ ๓.๓๐)

ส่วนปัญหาที่นับว่า เป็นปัญหาพอประมาณที่สำคัญ เรียงตามลำดับค่าความสำคัญ ได้แก่ ขาดความช่วยเหลือจากฝ่ายเกษตรอำเภอ (ค่าความสำคัญ ๓.๑๕) ชุมชนขาดแคลนน้ำ

ทำให้เกิดปัญหาในการปรับปรุงพัฒนาค่านิยมและอนามัยของชุมชน (ค่าความสำคัญ ๒.๙๔)
ขาดความร่วมมือประสานงานจากฝ่ายพัฒนากร (ค่าความสำคัญ ๒.๙๔) ประชาชนส่วนมาก
ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ไม่สนใจศึกษาหาความรู้ (ค่าความสำคัญ ๒.๕๖)

๓. ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ตาราง ๑๐ แสดงค่าความสำคัญของปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนชุมชน

ข้อที่	รายการปัญหา	ค่า ความสำคัญ	อันดับ ความสำคัญ
๓๖	ประชาชนยังไม่เข้าใจแนวความคิดและหลักการ ของโรงเรียนชุมชน	๒.๘๗	๕
๓๗	ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มักจะใช้เวลา ไปประกอบอาชีพหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ไม่สนใจต่อกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน	๓.๓๓	๑
๓๘	ประชาชนยังมีความรู้สึกว้า โรงเรียนเป็นสมบัติ ของทางราชการ และเข้าใจว่าการศึกษาเป็น หน้าที่ของครูเท่านั้น	๓.๐๕	๔
๓๙	ครูในโรงเรียนส่วนมากพักอยู่ในหมู่บ้านอื่น ต้อง เดินทางไปกลับทุกวัน	๒.๕๘	๖
๔๐	ครูส่วนมากมีงานประจำในหน้าที่การสอนที่ทาง โรงเรียนมากเกินไป ไม่มีเวลาออกไปเยี่ยม พบปะกับประชาชน	๒.๘๗	๕

ข้อที่	รายการปัญหา	ค่า ความสำคัญ	อันดับ ความสำคัญ
๔๑	ครูมีรายได้ไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในครอบครัว มักจะใช้เวลาว่างจากการทำงานตามปกติไปหา รายได้พิเศษเพิ่มเติม ทำให้มีเวลาว่างที่จะไป คลุกคลีสร้างความสนิทสนมกับประชาชนน้อย	๓.๑๐	๓
๔๒	โรงเรียนยังขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในด้าน การประชาสัมพันธ์ และติดต่อกับประชาชน	๒.๓๘	๗
๔๓	โรงเรียนยังขาดเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเกี่ยวกับ การสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กับประชาชน	๓.๒๐	๒
๔๔	โรงเรียนอยู่ทางไกลชุมชนมากเกินไป ทำให้ความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับประชาชนมีน้อย	๑.๕๑	๘
๔๕	คณะครูกับประชาชนมีความขัดแย้งขาดความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	๑.๔๓	๙

จากตาราง ๑๐ จะเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชนที่นับว่าเป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไขด่วน มีอยู่เพียงประการเดียว คือ
ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มักจะใช้เวลาไปประกอบอาชีพหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว
ไม่สนใจต่อกิจกรรมการศึกษาของทางโรงเรียน (ค่าความสำคัญ ๓.๓๓)

ปัญหาที่นับว่าเป็นปัญหาพอประมาณ ที่สำคัญเรียงตามลำดับค่าความสำคัญ
จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขาดเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเกี่ยวกับการสื่อสารหรือประชา
สัมพันธ์กับประชาชน (ค่าความสำคัญ ๓.๒๐) ครูมีรายได้ไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายในครอบครัว

มักจะใช้เวลาว่างจากการทำงานตามปกติไปหารายได้พิเศษเพิ่มเติม ทำให้มีเวลาที่จะไปคลุกคลีสร้างความสนิทสนมกับประชาชนน้อยมาก (ค่าความสำคัญ ๓.๑๐) ประชาชนยังมีความรู้สึกที่โรงเรียนเป็นสมบัติของทางราชการ และเข้าใจว่าการศึกษาเป็นหน้าที่ของครูเท่านั้น (ค่าความสำคัญ ๓.๐๕)

สิ่งที่นับว่าไม่เป็นปัญหาเลย คือ ปัญหาความห่างไกลระหว่างที่ตั้งของโรงเรียนกับชุมชน (ค่าความสำคัญ ๑.๕๑) และ ปัญหาความขัดแย้งและการแตกความสามัคคีของคณะครูกับประชาชน (ค่าความสำคัญ ๑.๔๓)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

จากแบบสอบถามชุดที่ ๓ ซึ่งสอบถามปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนจำนวน ๓๕ ฉบับ มีผู้เขียนปัญหาเพิ่มเติม จำนวน ๑๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๑ เมื่อพิจารณาแล้ว เป็นปัญหาที่ซ้ำกันกับปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแบบสอบถามทั้งสิ้น จึงไม่นำมาวิเคราะห์ไว้ในที่นี้.

ชุมชน ๓ คำนวณเรื่องที่ต้องการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีทั้งหมด ๖๐ ข้อ
 ชุดที่ ๒ สำหรับประชาชน สอบถามความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียน
 ชุมชน ๓ คำนวณ เช่นเดียวกับชุดที่ ๑ กล่าวคือแต่ละข้อจะสอดคล้องและมีจำนวนข้อเท่า
 กันกับชุดที่ ๑ คือ ๖๐ ข้อ ส่วนชุดที่ ๓ เป็นแบบสอบถามกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน สอบถาม
 ปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ๓ คำนวณ มีจำนวนข้อทั้งหมด ๔๕ ข้อ

การรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัยเดินทางไปแจกจ่ายแบบสอบถามตามโรง
 เรียนชุมชนต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา และรอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำเป็น ๒ ลักษณะ คือ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมใน
 การดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าร้อยละวิเคราะห์ข้อมูล เป็นรายข้อ
 กิจกรรมใดมีค่าร้อยละสูงที่สุดตรงกับมาตราส่วนประมาณค่าของใจ แสดงว่า มีการดำเนินงาน
 อยู่ในระดัมนั้น ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน
 นั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าความสำคัญของปัญหาโดยอาศัยวิธีการของ สรุฐ์ ศิลปอนันต์
 (สรุฐ์ ศิลปอนันต์ และคนอื่น ๆ, ๒๕๑๔ : ๗ - ๘) เพื่อหาว่า ข้อปัญหาใดเป็นปัญหามาก
 น้อยอยู่ในระดับใด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ กิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

เมื่อพิจารณาคุณค่าร้อยละรวมของการดำเนินงานในกิจกรรมแต่ละด้านของโรงเรียน
 ชุมชนตามความเห็นของกลุ่มครูและประชาชน ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกัน พอสรุปได้ว่าโรง
 เรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและ
 การเรียนการสอน กับ กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 อยู่ในระดั้มาก ส่วนกิจกรรมเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุง
 ชุมชน มีการดำเนินงานอยู่ในระดั้น้อย

ในด้านการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน จากการวิเคราะห์ความเห็นของครูและประชาชน ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกัน สรุปได้ว่า โรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวโน้มที่จะดำเนินงาน เน้นหนักไปในการปรับปรุงเกี่ยวกับบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ของโรงเรียนมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมา ก็เป็นการปรับปรุงด้านวิชาการ เช่น มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การใช้อุปกรณ์การสอนที่มีอยู่ในท้องถิ่น การทดลองทางด้านเกษตรกรรม เพื่อให้ความรู้ทางเกษตรแก่นักเรียนและเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน การจัดสัมมนาครูเพื่อทำอุปกรณ์การสอนร่วมกัน การส่งเสริมให้ครูไปอบรม เพื่อพัฒนาทางด้านวิชาการและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ การปรับปรุงหลักสูตร โครงสร้างสอนและเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ และความต้องการของชุมชน ส่วนกิจกรรมที่มีแนวโน้มว่าจะมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การขานักเรียนออกไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในชุมชน การจัดสอนวิชาที่จำเป็นในท้องถิ่นให้แก่ นักเรียน การเชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน การสำรวจหาแหล่งทรัพยากรและนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา การใช้วิธีการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนด้วยการแก้ปัญหาและปฏิบัติจริง การปรับปรุงห้องสมุดให้บริการด้านหนังสืออ่านแก่ประชาชน สำหรับกิจกรรมที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยมากหรือเกือบไม่มีเลย คือ การปรับปรุงโรงฝึกงานของโรงเรียนจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับให้บริการแก่ประชาชน และการจัดโครงการอาหารกลางวันหรือจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียน

ในด้านการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน จากการวิเคราะห์ความเห็นของครูและประชาชนที่มีความเห็นสอดคล้องกันแล้ว พอสรุปได้ว่า โรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการดำเนินงานมากเกี่ยวกับ การนำคณะครูและนักเรียนออกไปช่วยในการปรับปรุงพัฒนาชุมชน จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไป เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน จัดหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านและจัดหาหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ ให้ประชาชนเข้าไปศึกษาหาความรู้ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รวมมือกับฝ่ายอนามัยให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย และปรับปรุงอนามัยของชุมชน การจัดให้มีการศึกษาสำหรับเด็กก่อนเกณฑ์ทั้งค้ำ ส่วนกิจกรรมที่มีการดำเนินงาน

อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ จัดสอนวิชาสามัญและวิชาชีพให้แก่ักศึกษาผู้ใหญ่ โดยตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่ขึ้นในโรงเรียน การสอนวิชาชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชน การจัดทำเรือนเพาะชำแจกพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับแก่ประชาชน การร่วมมือกับเกษตรอำเภอให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแก่ประชาชน สำหรับกิจกรรมที่มีแนวโน้มว่าจะไม่มีการดำเนินงานเลย คือ การอบรมความรู้ในเรื่องการบ้านการเรือนแกสตรี การจัดอบรมผู้นำท้องถิ่นที่โรงเรียน การจัดทำเล้าไก่และเลี้ยงไก่เป็นตัวอย่าง และการส่งผู้ปกครองนักเรียน กรรมการศึกษาหรือประชาชนในชุมชนไปรวมการอบรมผู้นำท้องถิ่นที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดขึ้น

ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จากการวิเคราะห์ความเห็นของครูและประชาชนซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกัน สรุปได้ว่า โรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการดำเนินงานมาก เกี่ยวกับ การเชิญผู้ปกครองหรือประชาชนมาเยี่ยมโรงเรียนและชมกิจการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น การรายงานเกี่ยวกับผลการเรียน สุขภาพ และความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ การนำนักเรียนเข้าร่วมในงานพิธี งานเทศกาลหรืองานประเพณีที่สำคัญ ๆ ของชุมชน คณะครูได้ออกไปเยี่ยมพบปะสังสรรค์กับประชาชน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับประชาชน คณะครูได้เสียสละด้านการเงิน วัสดุสิ่งของหรือแรงงานร่วมกับประชาชนในการปรับปรุงชุมชน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้อาคารสถานที่ของทางโรงเรียนจัดงานพิธีต่าง ๆ ส่วนกิจกรรมที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การจัดทำหนังสือแจ้งนโยบายและงานของโรงเรียนให้ประชาชนทราบ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างศิษย์เก่ากับทางโรงเรียน สำหรับกิจกรรมที่มีการดำเนินงานน้อยมาก หรือเกือบ ไม่มีเลย คือ การจัดทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสารของทางโรงเรียน และการจัดเดินทางไปทัศนศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับประชาชน

ตอนที่ ๒ ปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

ปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน ที่เป็นปัญหาหนักมากควรได้รับการแก้ไขก่อนอื่น คือ ปัญหาการขาดการช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านการกำลังใจ หรือ

งบประมาณจากฝ่ายบริหารระดับเหนือขึ้นไป และปัญหาการขาดครูสอนวิชา เฉพาะอย่าง ส่วนปัญหาที่เป็นปัญหาพอประมาณที่สำคัญเรียงตามลำดับ ก็คือการขาดแคลนห้องสมุด และห้องพยาบาล ขาดการแนะนำช่วยเหลือด้านวิชาการจากฝ่ายนิติเพื่อกการศึกษา ปัญหาอาคารเรียนคับแคบ และขาดงบประมาณสำหรับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน

ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนที่เห็นว่าเป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไขด่วน มี ๓ ประการ คือ /ขาดเครื่องมือสำหรับฝึกสอนวิชาชีพ ให้แก่ประชาชน ขาดครูสอนวิชาชีพที่จำเป็นแก่ประชาชน /และปัญหาการทำงานซ้ำซ้อน ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน ล้วนปัญหาที่เป็นปัญหาพอประมาณที่สำคัญเรียงตามลำดับ ได้แก่ ขาดความร่วมมือช่วยเหลือจากฝ่ายเกษตรอำเภอ ชุมชนขาดแคลนน้ำทำให้เกิดปัญหาในการปรับปรุงพัฒนาด้านเกษตร และอนามัยของชุมชน ขาดการร่วมมือประสานงานจากฝ่ายพัฒนากร ฯลฯ

ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่เป็นปัญหาหนักมาก ควรได้รับการแก้ไข คือปัญหาเกี่ยวกับความยากจนของประชาชน ประชาชนมักจะใช้เวลาไปประกอบอาชีพหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ไม่สนใจต่อกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่วนปัญหาที่เห็นว่าเป็นปัญหาพอประมาณ ที่สำคัญเรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัญหาการขาดเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเกี่ยวกับการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์กับประชาชน ครูมีรายได้ไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายในครอบครัว มักจะใช้เวลาว่างหลังจากการทำงานตามปกติไปหารายได้พิเศษเพิ่มเติม ทำให้มีเวลาที่จะไปคลุกคลีสร้างความสนิทสนมกับประชาชนน้อยมาก ประชาชนยังมีความรู้สึก ว่า โรงเรียนเป็นสมบัติของทางราชการ และเข้าใจว่าการศึกษาเป็นหน้าที่ของครูเท่านั้น ฯลฯ

อภิปรายผล

๑. จากการศึกษาคนคว่า เกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียน ชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า โรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี

การดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชนน้อยกว่าท่านอื่น ๆ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า การดำเนินงานด้านนี้มีปัญหามากกว่าท่านอื่น ๆ จากการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานก็พบว่า การดำเนินงานด้านนี้มีปัญหาที่หนักมากต้องแก้ไขควมอยู่ถึง ๓ ประการ ซึ่งมากกว่าท่านอื่น ปัญหาที่สำคัญซึ่ง เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานด้านนี้ คือ การขาดแคลนเครื่องมือสำหรับฝึกสอนวิชาชีพให้แก่ประชาชน จากครูสอนวิชาชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชน และปัญหาการไม่ร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ มีการทำงานซ้ำซ้อนกัน ทำให้การดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับน้อย X

๒. จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน พบว่าโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับพอประมาณเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาส่วนมากมักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการขาดแคลนเครื่องมือเครื่องใช้ การขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน และปัญหาเกี่ยวกับการร่วมมือประสานงาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ตามหลักและแนวดำเนินการของโรงเรียนชุมชนนั้น มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ประชาชนเขามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา โดยถือว่า โรงเรียนเป็นสมบัติของชุมชน งบประมาณในการจัดและปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่ควรจะมาจกประชาชนในท้องถิ่น แต่ตามสภาพความเป็นจริงแล้ว ฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีรายได้น้อย ดังนั้น การที่จะร่วมมือสนใจและเสียสละเพื่อการศึกษาของโรงเรียน ตามหลักและอุดมการณ์ของโรงเรียนชุมชนจึงมีน้อย โรงเรียนจึงประสบปัญหาในเรื่องดังกล่าว เป็นส่วนมาก

๓. ผลจากการศึกษารังนี้ ทำให้ทราบว่า การดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน ของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังไม่ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หลักการ และแนวดำเนินการของการจัดโรงเรียนชุมชนเท่าที่ควร เช่น ตามหลักการที่ว่า "โรงเรียนชุมชนเป็นโรงเรียนที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาสำหรับประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย" ก็ปรากฏว่าโรงเรียนชุมชนส่วนใหญ่

มุ่งสอนเฉพาะเด็กที่อยู่ในวัยเรียน และเด็กที่อยู่นอกเขตซึ่งกับ เรียนก็มีเป็นส่วนน้อย โรงเรียนยังไม่มีความสามารถในการให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปอย่างเต็มที่ จากการศึกษาค้นคว้าก็ปรากฏว่า โรงเรียนไม่มีการอบรมความรู้ในเรื่องการบ้านการเรือนแกสตรี การจัดสอนวิชาที่ให้แก่ประชาชนก็อยู่ในระดับน้อย แม้แต่การจัดสอนความรู้ให้แก่เด็กที่อายุผู้ใหญ่ก็ไม่ได้ผล และมีแนวโน้มว่าจะดลดิ่งไปเป็นส่วนมาก ทั้งนี้ เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร เกี่ยวกับบทบาทในการให้บริการทางการศึกษา และสิ่งที่โรงเรียนมีอยู่ให้แก่ประชาชนนั้น จากการศึกษาค้นคว้าก็พบว่า จะมีอยู่เพียงการจัดห้องประชุมให้ประชาชนใช้ประกอบพิธีต่าง ๆ ส่วนการให้บริการด้านห้องสมุด ห้องพยาบาล โรงฝึกงาน และเครื่องมือเครื่องใช้ของทางโรงเรียนยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้บริการอย่างเต็มที่ เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อประโยชน์ของการศึกษา นั้น มีการนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เป็นอุปกรณ์การสอน แต่การเชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน และการนำนักเรียนออกไปศึกษาตามแหล่งวิชาในชุมชนยังมีอยู่เป็นส่วนน้อย ในเรื่องการปลูกฝังความรู้สึกแก่ประชาชนให้ตระหนักว่า "โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ซึ่งชุมชนมีส่วนรับผิดชอบในการแก้ไขให้ดีขึ้น " นั้นก็นับว่า การดำเนินงานยังไม่ค่อยดีตามถนัด ทั้งนี้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะความเป็นอยู่ยากจน มักจะใช้เวลาไปประกอบอาชีพทำมาหากิน จึงไม่สนใจต่อกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน และตามวัตถุประสงค์ที่ว่า "เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมประชาธิปไตยขั้นมูลฐานให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น " นั้น ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนการส่งเสริมประชาธิปไตยสำหรับประชาชนทั่วไป ยังไม่ได้ดำเนินการ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และยังไม่เกิดความก้าวหน้าเท่าที่ควรสมควรได้รับการปรับปรุงส่งเสริมในการดำเนินงานให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้บริหารที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนทุกระดับควรหาโอกาสออกไปตรวจเยี่ยมแนะนำ และให้กำลังใจแก่ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนชุมชน

โดยสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนชุมชนมีกำลังใจและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน นอกจากนี้ ควรจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือในด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะในด้านเครื่องมือเครื่องใช้ที่จะให้บริการหรือฝึกสอนวิชาชีพให้แก่ประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการจากทางโรงเรียนมากขึ้น

๒. ส่วนราชการที่รับผิดชอบควรจัดตั้งอัตราครูที่มีคุณวุฒิในสาขาวิชาพิเศษต่าง ๆ เพื่อบรรจุไปตามความต้องการของโรงเรียนชุมชน เช่น ครูสอนวิชาช่างเย็บเสื้อผ้า ช่างแกะสลัก ช่างเชื่อมโลหะ ครูช่างไม้ ครูเกษตร ครูพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งครูประเภทนี้สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

๓. ส่วนราชการที่รับผิดชอบควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรับปรุงพัฒนาชุมชน เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายเกษตร อนามัย พัฒนาการ หรือฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อหาทางร่วมมือและประสานงานกันในการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น อันจะเป็นผลสะท้อนต่อการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ด้วย

๔. โรงเรียนชุมชนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้หรือให้ความรู้แก่ประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพในท้องถิ่น เช่น การเลี้ยงหมู การเลี้ยงเป็ดไก่ การเพาะเห็ดนางฟ้า การปลูกพืชผักสวนครัวหรือพืชไร่ การทำนา ฯลฯ เป็นต้น โดยติดต่อเจ้าหน้าที่ทางคาน เกษตร ไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักวิชาทาง เกษตรแก่ประชาชน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมอาชีพทางคาน เกษตรวัง เป็นอาชีพของคนส่วนใหญ่ในประเทศ เป็นการยกฐานะการครองชีพของประชาชนในท้องถิ่นให้สูงขึ้น

๕. การศึกษากันกว่าครั้งนี้ กระทำเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพียงภาคเดียวเท่านั้น ควรจะได้มีการศึกษาถึงกิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่า โรงเรียนชุมชนในแต่ละภาคจะมีกิจกรรมและปัญหาเป็นอย่างไร.

บรรณานุกรม

กมล ประสิทธิ์สา และคณะ โรงเรียนชุมชน โรงพิมพ์สามมิตร พระนคร ๒๕๑๒
๑๘๘ หน้า

โกพิท วารีกุล "แนวทางปฏิบัติโรงเรียนชุมชน" ประชาชาติ ๕ (๓) : ๒ - ๓
มิถุนายน ๒๕๑๕

โกพิท วารีกุล "ภาระหน้าที่ของโรงเรียนชุมชน" ประชาชาติ ๖ (๖) : ๒ - ๓,
๔๔ - ๔๕ กันยายน ๒๕๑๖

เจริญ โภคผล สำรวจวิธีการและผลของการดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงโรงเรียน
ประชาชาติให้เป็นโรงเรียนชุมชน ของภาคศึกษา ๑๐ ปรินธิญาณิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๐๘, ๑๘๑ หน้า

ชูสง่า ฤทธิประศาสน์ "ผลการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในระยะที่ผ่านมา"
ประชาชาติ ๖ (๘) : ๕๒ - ๕๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ชูสง่า ฤทธิประศาสน์ แนวคำบรรยายเรื่องนโยบายการปรับปรุงโรงเรียนประชาชาติ
ให้เป็นโรงเรียนชุมชน เอกสารประกอบการบรรยายในการอบรมเจ้าหน้าที่
ผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนชุมชน ระดับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ
ณ สว่างคนิवास จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ถึง
๑ สิงหาคม ๒๕๑๘ โรเนียว ๖ หน้า

เถกิงศักดิ์ พัดโน "ปัญหาโรงเรียนชุมชนในสายตาผู้ปฏิบัติงาน" วิทยาการเกี่ยวกับ
การศึกษาประชาชาติ โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น พระนคร ๒๕๑๕ หน้า ๒๔๓ - ๒๕๓

ธานี ฤทธิพิทักษ์ "ความเป็นมาของโรงเรียนชุมชนในประเทศไทย" วิทยาสาร
๑๘ (๔๔) : ๒๐ - ๒๑, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

ประทีป สยามชัย "หลักการจัดโรงเรียนชุมชน" ประชาศึกษา ๑๘ (๓) : ๑๕๕-๑๕๗
ตุลาคม ๒๕๑๐

- พัฒนา สุวรรณพาณิชย์ "การจัดการศึกษาประชาบาลโดยท้องถิ่น" วิทยากรเกี่ยวกับ
การศึกษาประชาบาล โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น พระนคร ๒๕๑๕ หน้า ๖๕-๗๑
- ภิญโญ สาร หลักบริหารการศึกษา สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช กรุงเทพฯ ๒๕๑๖
๖๔๕ หน้า
- มงคล ศรีไพรวรรณ, สนั่น อินทรประเสริฐ และนำทรัพย์ จันทน์หอม คู่มือบริหาร
โรงเรียนชุมชน โรงพิมพ์สามมิตร พระนคร ๒๕๑๕, ๔๐๕ หน้า
- วีระยุทธ วิเชียรโชติ "การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ" อาจารย์สาร
๖ (๕) : ๕๓ - ๖๐ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๑๕
- สนั่น อินทรประเสริฐ และ นำทรัพย์ จันทน์หอม "แนวทางในการบริหารโรงเรียน
ชุมชน" วิทยากรเกี่ยวกับการศึกษาประชาบาล โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
พระนคร ๒๕๑๕ หน้า ๒๐๗ - ๒๓๐
- สนธิ ยี่รงค์ "โรงเรียนชุมชน" ประชาบาล ๒ (๔) : ๒ - ๓, ๔๔ - ๔๗
ธันวาคม ๒๕๑๒
- สนธิ วิไลจิตต์ "นโยบายปรับปรุงโรงเรียนชุมชน" ประชาบาล ๕ (๔) : ๒ - ๓,
๔๑ - ๔๒ กรกฎาคม ๒๕๑๕
- สนธิ สุวรรณทัต, เนย วงศ์อุทุม และ เจริญ โภคผล หลักและแนวดำเนินการ
โรงเรียนชุมชน สำนักงานผู้ตรวจการศึกบา ภาคศึกษา ๑๐ อุดรราชธานี
๒๕๐๕, ๑๕๐ หน้า
- สุรัฐ ศิลปอนันต์ ประเสริฐ รัตนะรัตน์ และ ดักขณา สีตสุวรรณ ปัญหาการศึกษา
ของจังหวัดและเขต อิศสำเนา ๒๕๑๘, ๔๔ หน้า
- อัมพร สุขเกษม "โรงเรียนชุมชน" ประชาบาล ๓ (๕) : ๑๒ - ๑๓, ๔๑
สิงหาคม ๒๕๑๓

- Byram, Harold M., and Wenrich, Ralph C., Vocational Education and Practical Arts in the Community School, The Macmilland Company, New York, 1956, 512 pp.
- Hanna, Paul R., and Naslund, Robert A., "The Community School Defined" The Community School, The Fifty - Second Yearbook of the National Society for the Study of Education, Part II, University of Chicago Press, Chicago, 1953, 292 pp.
- Olsen, Edward G., and Others, School and Community, Prentice - Hall Inc., Englewood Cliffs, N.J., 1958, 534 pp.
- Piromruen, Uthai, A Study of the Community School Practices in Some Selected Areas of the Bicol Region, Philippines, and their Implications to Educational Region 10, Thailand, Master 's Thesis, Bicol Teachers College, Iloilo, Philippines, 1964, 324 pp.
- Ramirez, Emilliano C., "Activities and Procedures of Some Community Schools in the United States and their Implications for the Philippines", Dissertation Abstract, Vol.20, No.6 December 1959, p. 2183 - 2184.

ภาคผนวก

ที่ ศร.พม.๑๐๐๑/๔๗๒๗

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงเรียนที่จะขอข้อมูล ๑ ฉบับ

ด้วย นายทองศักดิ์ กุ่มไชนะ นิสิตปริญญาโทปีที่ ๒ สาขาบริหารและ-
วางแผนการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังเขียนวิทยานิพนธ์
เรื่อง "กิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"
ในการนี้ ผู้เขียนประสงค์จะขอทำการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ จากโรงเรียนดังรายชื่อที่แนบ
มาพร้อมนี้เพื่อประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

เพื่อให้การเขียนวิทยานิพนธ์ของ นายทองศักดิ์ กุ่มไชนะ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
มหาวิทยาลัยจึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ขออนุญาตให้ นิสิตปริญญาโทผู้นี้ได้ไปทำการ
วิจัยและเก็บข้อมูล ดังรายชื่อที่แนบด้วยตามแต่จะเห็นสมควร

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ละม้ายมาศ ศรทัตต์

(ศาสตราจารย์ละม้ายมาศ ศรทัตต์)

รองอธิการบดีทำการแทนอธิการบดี.

สำนักงานอธิการบดี

โทร. ๕๒๒๕๖๕

ที่ มท.๐๓๒๙/ ๑๖๙๘

กรมการปกครอง

๕ มกราคม ๒๕๑๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

ความตามวิทยาลัยกรีนครินทรวีโรฒแจ้งว่า นายทนงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ นิสิตชั้นปริญญาโทปีที่ ๒ สาขาบริหารและวางแผนการศึกษา มหาวิทยาลัยกรีนครินทรวีโรฒ ประสานมิตร กำลังเขียนวิทยานิพนธ์ เรื่อง "กิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" และมีความประสงค์จะขอทำการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากโรงเรียน

เพื่อประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ตามที่เห็นสมควรและขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

อาษา เมฆสวรรค์

(นายอาษา เมฆสวรรค์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

กองการศึกษาประชาบาล

โทร. ๘๒๓๘๓๔

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๑๐ มกราคม ๒๕๑๙

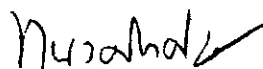
เรียน -----

กระผม เป็นนิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและวางแผนการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขณะนี้ผ่านการสอบต่าง ๆ หมดแล้ว กำลังทำการวิจัยเรื่อง "กิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" เพื่อเขียนปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท ผลของการวิจัยเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาประชาคม โดยเฉพาะการจัดโรงเรียนชุมชนให้เกิดความก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อจะได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีของการวิจัยต่อไป

กระผมขอเรียนว่า การตอบแบบสอบถามช่วยความคิดเห็นส่วนตัวช่วยความบริสุทธิ์ใจของท่านครั้งนี้ กระผมจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ ซึ่งจะไม่กระทบกระเทือนต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงที่สุด

หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ด้วยความเคารพและนับถืออย่างยิ่ง

(นายทนงศักดิ์ คุ้มไชน่า)

ผู้วิจัย.

แบบสอบถามชุดที่ ๑ สำหรับครู
กิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

- - - - -

โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้โดยละเอียด แล้วพิจารณาว่า ในช่วงเวลาที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบันนี้ โรงเรียนชุมชนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ ได้มีการดำเนินงานไปแล้วมากน้อยเพียงไร ให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ เหนือข้อความที่อยู่ข้างล่างตามความเป็นจริง

๑. โรงเรียนได้จัดตกแต่งอาคารเรียนและห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดตกแต่งเลย

๒. ปรับปรุงตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้สะอาดเรียบร้อยสวยงาม

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย

๓. ปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนให้บริการคานหนังสืออ่านแก่ประชาชน

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย

๔. ปรับปรุงห้องพยาบาลและจัดหาเวชภัณฑ์ต่าง ๆ สามารถให้บริการคานการปฐมพยาบาลที่
จำเป็นแก่ประชาชน

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย

๕. ปรับปรุงโรงฝึกงานจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับให้บริการแก่ประชาชนได้ควย

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย

๖. ปรับปรุงห้องประชุมโรงเรียนให้ประชาชนใช้เป็นสถานที่ประชุมปรึกษาหารือระหว่าง
ประชาชนได้

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย

๗. ปรับปรุงสนามกีฬาและสนามเด็กเล่นของโรงเรียนให้ประชาชนใช้เป็นที่พักผ่อนร่างกายและพักผ่อนหย่อนใจได้ควย
-
- มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย
๘. ปรับปรุงไม้ดอกไม้ประดับในโรงเรียนให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม
-
- มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย
๙. ขอความช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงานจากประชาชนในการปรับปรุงโรงเรียน
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยขอเลย
๑๐. ปรับปรุงหลักสูตร โครงการสอน และเนื้อหาวิชาที่สอนในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของชุมชน
-
- มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ปรับปรุงเลย
๑๑. เชิญกรรมการศึกษาหรือผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมในการวางโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยเชิญ
๑๒. ส่งครูในโรงเรียนไปรับการอบรมเพื่อพัฒนาทางด้านวิชาการและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยส่งไป
๑๓. ใช้วิธีการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการแก้ปัญหาและปฏิบัติจริง
-
- มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยใช้เลย

๑๔. นำนักเรียนออกไปศึกษาตามแหล่งวิชาของชุมชน

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยนำไปเลย

๑๕. เชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายให้ความรู้ในบางเรื่องแก่นักเรียน

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยเชิญเลย

๑๖. จัดประชุมสัมมนาครู เพื่อจัดทำอุปกรณ์การสอนร่วมกัน

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย

๑๗. ใช้อุปกรณ์การสอนที่หามาได้หรือจัดทำขึ้นจากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยใช้เลย

๑๘. สำรวจหาแหล่งทรัพยากรและนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษា

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยสำรวจและนำมาใช้

๑๙. จัดและส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรในโรงเรียน (เช่น การจัดชุมนุมทางวิชาการ แสดงละคร การทัศนศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ)

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดและส่งเสริม

๒๐. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน (เช่น การเลือกตั้งประธานนักเรียน หัวหน้าชั้น การให้ทำงานเป็นกลุ่ม ฯลฯ)

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย

๒๑. จัดสอนวิชาชีพที่จำเป็นในท้องถิ่นแก่นักเรียน

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้อัดสอนเลย

๒๒. ทำการทดลองทางเกษตรกรรมในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่นักเรียนและเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน

.....

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดทำ

๒๓. จัดโครงการอาหารกลางวันหรือเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียน

.....

บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย

๒๔. จัดกิจกรรมหาทุนการศึกษา เพื่อหารายได้ไปใช้ในการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน

.....

บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย

๒๕. นำคณะครูไปดูการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่โรงเรียนอื่น เพื่อนำแนวคิดต่าง ๆ มาปรับปรุงโรงเรียน

.....

บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยนำไป

๒๖. จัดสอนวิชาสามัญหรือวิชาชีพให้แก่เด็กมัธยม โดยจัดตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่อขึ้นในโรงเรียน

.....

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดสอนเลย

๒๗. จัดสอนวิชาชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชน (เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า การแต่งผม การเลี้ยงเป็ดและไก่ การเพาะเห็ดนางฟ้า ฯลฯ)

.....

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดสอนเลย

๒๘. จัดอบรมความรู้ในเรื่องการธนาคาร เว็อนแกสตร์ (เช่น การปรุงอาหาร การถนอมอาหาร การจักสาน การบริหารตลาด ฯลฯ)

.....

บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัด

๒๘. จัดอบรมผู้นำท้องถิ่นที่โรงเรียน

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัด

๓๐. จัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านและจัดหาหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ ให้ประชาชนเข้าไปศึกษาหาความรู้

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้อ่านเลย

๓๑. จัดแสดงป้ายนิเทศหรือป้ายประกาศในศูนย์ข่าวสารหรือที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้อ่านเลย

๓๒. เชิญผู้มีความรู้ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มาบรรยายหรือปาฐกถา เพื่อส่งเสริมความรู้ในบางเรื่องแก่ประชาชน

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยเชิญเลย

๓๓. รวมมือกับหน่วยราชการอื่น จัดฉายภาพยนตร์ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดฉายเลย

๓๔. รวมมือกับฝ่ายอนามัย ให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน หรือการปรับปรุงอนามัยของชุมชน

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๓๕. รวมมือกับเกษตรอำเภอให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาการเกษตร (เช่น การไถพรวน การไถยาปราบศัตรูพืช การให้อาหารสัตว์ การป้องกันโรคระบาดสัตว์ ฯลฯ)

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๓๖. จัดให้มีการศึกษาสำหรับเด็กก่อนเกณฑ์บังคับ

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดเลย

๓๗. จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไป เพื่อชี้แจง เกี่ยวกับการปรับปรุงชุมชน

.....
บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย

๓๘. ส่งผู้ปกครองนักเรียน กรรมการศึกษาหรือประชาชนในชุมชนไปรวมการอบรมผู้นำท้องถิ่น
ที่กรมการพัฒนารชุมชนจัดขึ้น

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยส่งไปเลย

๓๙. จัดทำเรือนเพาะชำและแจกพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลแก่ประชาชน

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดทำเลย

๔๐. จัดทำสวนกรรไกรหรือปลูกพืชไร่อื่นๆอย่าง

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดทำเลย

๔๑. จัดทำเล้าไก่และเลี้ยงไก่เป็นตัวอย่าง

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดทำเลย

๔๒. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้หรือให้ความรู้ เรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชน

.....
บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย

๔๓. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (เช่น จัดงานวันขึ้นปีใหม่
วันสงกรานต์ วันลอยกระทง ฯลฯ)

.....
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย

๔๔. นำคณะครูและนักเรียนออกไปร่วมในการปรับปรุงชุมชน (เช่น ทำถนน ข่อมแซมรั้วบ้าน ทำความสะอาดสถานที่สาธารณะในชุมชน ฯลฯ)

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยนำไป

๔๕. เชิญผู้ปกครองหรือประชาชนมาเยี่ยมโรงเรียนและชมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยเชิญเลย

๔๖. จัดทำหนังสือชี้แจงนโยบายและงานของทางโรงเรียนให้ประชาชนทราบ

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดทำเลย

๔๗. จัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดทำเลย

๔๘. รายงานผลการเรียนของนักเรียนในหมู่ปกครองทราบ

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยรายงานเลย

๔๙. รายงานความประพฤติของนักเรียนในหมู่ปกครองทราบ

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยรายงานเลย

๕๐. รายงานเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนในหมู่ปกครองทราบ

.....
 บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยรายงานเลย

๕๑. ร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนในการแก้ปัญหาของนักเรียน

.....
 มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ความร่วมมือเลย

๕๒. คณะครูได้ออกไปรวมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
-
- มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้ออกไปรวมเลย
๕๓. นำนักเรียนเข้าร่วมในงานพิธี งานเทศกาล หรือประเพณีที่สำคัญของชุมชน
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยนำไปรวมเลย
๕๔. คณะครูได้ออกไปเยี่ยมพบปะกับประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงในเรื่องการเรียนของนักเรียน
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยออกไปเลย
๕๕. จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างทางโรงเรียนกับประชาชน(เช่น การแข่งขันกีฬาครูกับประชาชน การละเล่นพื้นเมือง หรือกิจกรรมอื่น ๆ)
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย
๕๖. จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับประชาชน
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย
๕๗. จัดกิจกรรม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับทางโรงเรียน
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย
๕๘. จัดเดินทางไปทัศนศึกษารวมกันระหว่างทางโรงเรียนกับประชาชน
-
- บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยจัดเลย
๕๙. คณะครูได้เสียสละค่านการ เงิน วัสดุสิ่งของ หรือแรงงานร่วมกับประชาชน ในการปรับปรุงชุมชน
-
- มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยเสียสละเลย

๖๐. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้อาคารสถานที่ของทางโรงเรียนจัดงานพิธีต่าง ๆ

.....
บ่อยที่สุด

.....
บ่อย

.....
น้อย

.....
น้อยที่สุด

.....
ไม่เคยเปิดโอกาสเลย

กิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน การให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ถ้ามี) กรุณาเขียนเพิ่มเติม และโปรดระบุด้วยว่าปีการกระทำอยู่ในระดับใด

.....
.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามชุดที่ ๒ สำหรับประชาชน
กิจกรรมในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

- - - - -

โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้โดยละเอียด แล้วพิจารณาว่า โรงเรียนชุมชนที่ท่าน
เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานเป็นอย่างไร ให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ เหนือข้อความที่อยู่
ข้างล่างตามความเป็นจริง

๑. โรงเรียนได้ตกแต่งอาคารเรียนและห้องเรียนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เรียบร้อย

๒. บริเวณโรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อยสวยงาม

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่สะอาดเรียบร้อย

๓. ท่านเคยเข้าไปอ่านหรือเห็นผู้อื่นเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดของโรงเรียน

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๔. ท่านเคยเข้าไปรับบริการหรือเคยเห็นผู้อื่นเข้าไปรับบริการทางการแพทย์จากห้อง
พยาบาลโรงเรียนในคราวจำเป็น

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๕. ท่านเคยเข้าไปใช้หรือเห็นผู้อื่นเข้าไปใช้โรงฝึกงานและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ
ในโรงฝึกงานของโรงเรียน

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๖. ท่านเคยเข้าไปหรือเห็นผู้อื่นเข้าไปใช้ห้องประชุมโรงเรียนเป็นสถานที่ประชุมหรือจัดงานต่าง ๆ

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๗. ท่านเคยเข้าไปใช้สนามกีฬาหรือสนามเด็กเล่นเพื่อการออกกำลังกายหรือพักผ่อนหย่อนใจ

น้อยที่สุด บอบ น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๘. โรงเรียนมีไม้ดอกไม้ประดับริมรั้วสวยงาม

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่สวยงาม

๙. โรงเรียนเคยขอความช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์หรือแรงงานจากท่านหรือผู้อื่น
เพื่อการปรับปรุงโรงเรียน

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๑๐. ความรู้อ่าง ๆ ที่โรงเรียนสอนให้นักเรียนส่วนมาก เป็นเรื่องที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่
และความต้องการของชุมชน

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่สอดคล้องเลย

๑๑. โรงเรียนได้เชิญท่านหรือคนอื่นไปร่วมในการวางโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน

น้อยที่สุด บอบ น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๑๒. ครูในโรงเรียนเคยไปรับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้วิชาการและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ

น้อยที่สุด บอบ น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๑๓. โรงเรียนได้ใช้วิธีการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนด้วยการแก้ปัญหาและการปฏิบัติจริง

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคยใช้

๑๔. ครูเคยนำนักเรียนออกมาศึกษาตามแหล่งวิชาในชุมชน

น้อยที่สุด บอบ น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๑๕. โรงเรียนได้เชิญวิทยากรในชุมชนไปบรรยายให้ความรู้ในบางเรื่องแก่นักเรียน
มากที่สุด	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
๑๖. โรงเรียนมีการประชุมสัมมนาครูเพื่อทำอุปกรณ์การสอนรวมกัน
มากที่สุด	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
๑๗. โรงเรียนได้นำวัสดุในท้องถิ่นไปใช้หรือทำเป็นอุปกรณ์การสอน
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
๑๘. โรงเรียนใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
๑๙. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือส่งเสริมให้มีกิจกรรมนอกหลักสูตรในโรงเรียน
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
๒๐. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน (เช่น ให้มีสภานักเรียน มีการเลือกตั้งประธานนักเรียน หรือวิธีการอื่น ๆ แบบประชาธิปไตย)
มากที่สุด	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
๒๑. นักเรียนในความปกครองของท่านมีความรู้ในเรื่องวิชาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่น
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีเลย
๒๒. โรงเรียนได้ทำการทดลองทางคานเกษตรกรรมในโรงเรียน
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัดทำ

๒๓. โรงเรียนจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียน

มากที่สุด	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย
	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๒๔. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมหาทุนการศึกษา เพื่อหารายได้ไปใช้ในการปรับปรุงโรงเรียน และการเรียนการสอน

มากที่สุด	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย
	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๒๕. คณะครูในโรงเรียนได้ไปดูการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอนที่โรงเรียนอื่น เพื่อนำแนวคิดต่าง ๆ มาปรับปรุงโรงเรียน

มากที่สุด	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย
	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๒๖. โรงเรียนได้จัดสอนวิชาสามัญหรือวิชาชีพให้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ โดยจัดตั้งโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ขึ้นในโรงเรียน

มากที่สุด	มาก	นอ	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัดสอน
	มาก	นอ	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัดสอน

๒๗. โรงเรียนได้จัดสอนความรู้เกี่ยวกับอาชีพแก่ประชาชนทั่วไป (เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า การแต่งผม การเลี้ยงเป็ดไก่ การเพาะเห็ดฟาง หรืออาชีพอื่น ๆ)

มากที่สุด	มาก	นอ	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัดสอน
	มาก	นอ	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัดสอน

๒๘. โรงเรียนเคยอบรมความรู้ในเรื่องการบริหารงานเรือนแกสตรี (เช่น การปรุงอาหาร การถนอมอาหาร การบริหารอาหาร การจัดบ้านเรือน ฯลฯ)

มากที่สุด	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย
	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๒๙. โรงเรียนเคยจัดอบรมผู้นำท้องถิ่นที่โรงเรียน

มากที่สุด	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย
	บอ	นอ	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๓๐. โรงเรียนได้จัดหาหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ มาไว้ในห้องสมุดประชาชนหรือที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เพื่อให้บริการด้านข่าวสารและความรู้แก่ประชาชน

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัดหา

๓๑. โรงเรียนได้จัดแสดงป้ายนิเทศหรือป้ายประกาศในศูนย์ข่าวสารของหมู่บ้านหรือที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ความรู้หรือข่าวสารด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัด

๓๒. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ โดยเชิญผู้มีความรู้ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มาบรรยายหรือปาฐกถาให้ประชาชนฟัง

บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๓๓. โรงเรียนเคยติดต่อกับหน่วยราชการอื่น นำภาพยนตร์มาฉายให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน

บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๓๔. โรงเรียนได้ร่วมมือกับฝ่ายอนามัยให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย หรือการปรับปรุงอนามัยของชุมชน

บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๓๕. โรงเรียนได้ร่วมมือกับเกษตรอำเภอให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาการเกษตร (เช่น การไถพยุ การไถย่ำปราบไถครุพืช ฯลฯ)

บ่อยที่สุด บ่อย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๓๖. โรงเรียนได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กนอกเกณฑ์บังคับ

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่ได้จัด

๓๗. ท่านเคยไปร่วมประชุมหรือเห็นผู้อื่นไปร่วมประชุมกับทางโรงเรียน เพื่อรับฟังคำชี้แจงในการปรับปรุงชุมชน

-----	-----	-----	-----	-----
น้อยที่สุด	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๓๘. โรงเรียนเคยส่งท่านหรือผู้อื่นในชุมชนไปเข้าร่วมทำรอบรมผู้นำท้องถิ่นที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดขึ้น

-----	-----	-----	-----	-----
น้อยที่สุด	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๓๙. โรงเรียนได้จัดทำเรือนเพาะชำแจกพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลแก่ประชาชน

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัดทำ

๔๐. โรงเรียนจัดทำสวนครัวหรือปลูกพืชไร่อื่นๆ

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัดทำ

๔๑. โรงเรียนได้จัดทำเล้าไก่และเลี้ยงไก่เป็นตัวอย่าง

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัดทำ

๔๒. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้หรือให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชน

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ได้จัด

๔๓. โรงเรียนได้เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (เช่น งานวันขึ้นปีใหม่ วันลอยกระทง วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา ฯลฯ)

-----	-----	-----	-----	-----
มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ปรากฏ

๔๔. คณะครูนำนักเรียนออกมาช่วยเหลือในการปรับปรุงชุมชน (เช่น ทำถนน ทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ ฯลฯ)

-----	-----	-----	-----	-----
น้อยที่สุด	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย

๔๕. ท่านเคยได้รับเชิญหรือเห็นผู้อื่นได้รับเชิญไปเยี่ยมโรงเรียนและชมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียน
จัดขึ้น

มากที่สุด	บ่อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	------	------	------------	--------

๔๖. ท่านเคยได้รับหนังสือหรือเห็นผู้อื่นได้รับหนังสือแจ้งนโยบายและงานของทางโรงเรียน

มากที่สุด	บ่อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	------	------	------------	--------

๔๗. ท่านเคยได้รับหรือเห็นผู้อื่นได้รับเอกสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารของทางโรงเรียน

มากที่สุด	บ่อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	------	------	------------	--------

๔๘. ท่านเคยได้รับรายงานเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียนจากทางโรงเรียน

มากที่สุด	บ่อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	------	------	------------	--------

๔๙. ท่านเคยได้รับรายงานเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนจากทางโรงเรียน

มากที่สุด	บ่อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	------	------	------------	--------

๕๐. ท่านเคยได้รับรายงานเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนจากทางโรงเรียน

มากที่สุด	บ่อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	------	------	------------	--------

๕๑. ท่านใคร่ร่วมมือกับทางโรงเรียนในการแก้ปัญหาของนักเรียน

มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	-----	------	------------	--------

๕๒. คณะครูได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

มากที่สุด	บ่อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	------	------	------------	--------

๕๓. โรงเรียนเคยแนะนำนักเรียนมาร่วมในงานเทศกาล หรืองานพิธีที่สำคัญ ๆ ของชุมชน

มากที่สุด	บ่อย	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
-----------	------	------	------------	--------

๕๔. คณะครูเคยออกมาเยี่ยมเยียนปะกั๋นท่านหรือผู้ปกครองนักเรียนคนอื่น ๆ เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน

บอยที่สุด บอย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๕๕. โรงเรียนเคยจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับประชาชน

บอยที่สุด บอย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๕๖. ท่านใดมีโอกาศพบปะสังสรรค์กับครู

บอยที่สุด บอย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๕๗. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับทางโรงเรียน

บอยที่สุด บอย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๕๘. ท่านเคยเดินทางหรือเห็นผู้อื่นเดินทางไปทัศนศึกษารวมกับทางโรงเรียน

บอยที่สุด บอย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๕๙. คณะครูได้เสียดะคานการเงิน สิ่งของ หรือแรงงานร่วมกับประชาชนในการปรับปรุงชุมชน

มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

๖๐. ท่านเคยเข้าไปใช้หรือเห็นผู้อื่นเข้าไปใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนจัดงานพิธีต่าง ๆ

บอยที่สุด บอย น้อย น้อยที่สุด ไม่เคย

ขอเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี) โปรดเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามชุดที่ ๓ สำหรับครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่
ปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน

- - - - -

โปรดอ่านรายการปัญหาต่าง ๆ ต่อไปนี้โดยละเอียด แล้วพิจารณาว่า ปัญหาแต่ละข้อ เป็นปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนที่ท่านบริหารงานอยู่หรือไม่ หรืออยู่ในระดับใด ใ้ท่านใส่หมายเลขลงในช่องว่างหน้าหัวข้อ โดยปฏิบัติดังนี้

ข้อใดที่ท่านเห็นว่า	ไม่เป็นปัญหาเลย	ให้ใส่เลข ๐
ข้อใดที่ท่านเห็นว่า	เป็นปัญหาแต่น้อย	ให้ใส่เลข ๑
ข้อใดที่ท่านเห็นว่า	เป็นปัญหาพอสมควร	ให้ใส่เลข ๒
ข้อใดที่ท่านเห็นว่า	เป็นปัญหาหนักมาก ต้องแก้ไขด่วน	ให้ใส่เลข ๓

ปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน

- (.....) ๑. อาคารเรียนคับแคบและมีจำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ
- (.....) ๒. บริเวณโรงเรียนคับแคบ ตั้งอยู่ในที่ไม่เหมาะสม ยากแก่การปรับปรุงตกแต่งให้สวยงาม
- (.....) ๓. โรงเรียนไม่มีห้องสมุด หรือมีแต่ขาดแคลนหนังสือ ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้
- (.....) ๔. โรงเรียนไม่มีห้องพยาบาล หรือมีแต่ขาดอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้
- (.....) ๕. โรงเรียนไม่มีโรงฝึกงาน หรือมีแต่ขาดแคลนเครื่องมือเครื่องใช้ ไม่สามารถจะให้บริการแก่ประชาชนได้
- (.....) ๖. โรงเรียนไม่มีห้องประชุม หรือมีแต่ไม่เพียงพอกับความจำเป็น
- (.....) ๗. โต๊ะม้านั่งนักเรียนยังไม่เพียงพอ
- (.....) ๘. อุปกรณ์การสอนในวิชาต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ
- (.....) ๙. ขาดความร่วมมือช่วยเหลือจากประชาชนในการปรับปรุงโรงเรียน
- (.....) ๑๐. ขาดแคลนงบประมาณสำหรับการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน

- (.....) ๑๑. หลักสูตรที่สอนเป็นทฤษฎีมากเกินไป ไม่เกี่ยวข้องกับและไม่สามารถวัดผลกับชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน
- (.....) ๑๒. โรงเรียนไม่มีอำนาจและขาดอิสระในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรหรือเนื้อหาวิชาได้เอง
- (.....) ๑๓. มีปัญหาเรื่องเด็กขาดเรียนบ่อย เนื่องจากผู้ปกครองให้ขาดเรียนไปช่วยงานทางบ้าน
- (.....) ๑๔. กรรมการศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนไม่สนใจต่อการปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียน
- (.....) ๑๕. ห้องเรียนแต่ละห้องมีนักเรียนมากเกินไป
- (.....) ๑๖. โรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นเรียน ทำให้ครูแต่ละคนรับผิดชอบนักเรียนมากเกินไป
- (.....) ๑๗. ขาดครูสอนวิชาเฉพาะอย่าง (เช่น ครูเกษตร ครูพลานามัย ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ หรืออื่น ๆ)
- (.....) ๑๘. ครูมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรและวิธีการสอนยังไม่เพียงพอ
- (.....) ๑๙. ครูส่วนมากมีความรู้ดีกว้างไกลที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนชุมชนหนักเกินไป ขาดกำลังใจ และขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน
- (.....) ๒๐. ขาดการแนะนำช่วยเหลือทางด้านการจากฝ่ายนิติเทศการศึกษา
- (.....) ๒๑. ขาดการช่วยเหลือสนับสนุนด้านกำลังใจหรืองบประมาณจากฝ่ายบริหารระดับเหนือขึ้นไป
- (.....) ๒๒. ครูมีภาระด้านอื่นนอกจากสอนมากเกินไป
- (.....) ๒๓. คณะครูในโรงเรียนมีความขัดแย้งขาดความร่วมมือสามัคคีกัน
- (.....) ๒๔. โรงเรียนตั้งอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ในการเกษตรหรือการปรับปรุงไม้ดอกไม้ประดับ
- (.....) ๒๕. ชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปรับปรุงโรงเรียนและการเรียนการสอน

ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนและปรับปรุงชุมชน

- (.....) ๒๖. ขาดเครื่องมือสำหรับฝึกสอนวิชาชีพให้แก่ประชาชน
- (.....) ๒๗. ขาดครูสอนวิชาชีพที่จำเป็นให้แก่ประชาชน
- (.....) ๒๘. ขาดความร่วมมือช่วยเหลือจากฝ่ายอนามัย
- (.....) ๒๙. ขาดความร่วมมือช่วยเหลือจากฝ่ายเกษตรอำเภอ
- (.....) ๓๐. ขาดความร่วมมือประสานงานจากฝ่ายพัฒนากร
- (.....) ๓๑. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงชุมชน ทำงานซ้ำซ้อน ขาดการประสานงานกัน
- (.....) ๓๒. ประชาชนไม่ค่อยจะเชื่อฟังคำแนะนำจากครูหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่น ๆ ในการปรับปรุงชุมชน
- (.....) ๓๓. ประชาชนส่วนมากไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ไม่สนใจศึกษาหาความรู้
- (.....) ๓๔. ชุมชนขาดแคลนน้ำ ทำให้เกิดปัญหาในการปรับปรุงพัฒนาบ้านเกษตรและอนามัยของชุมชน
- (.....) ๓๕. ประชาชนในชุมชนมักจะหนีไปรับจ้างในท้องถิ่นอื่น เพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ขาดแรงงานในการช่วยกันปรับปรุงชุมชน

ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

- (.....) ๓๖. ประชาชนยังไม่เข้าใจแนวความคิดและหลักการของโรงเรียนชุมชน
- (.....) ๓๗. ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มักจะใช้เวลาไปประกอบอาชีพหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ไม่สนใจต่อกิจกรรมการศึกษาของทางโรงเรียน
- (.....) ๓๘. ประชาชนยังมีความรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นสมบัติของทางราชการ และเข้าใจว่าการศึกษาคือหน้าที่ของครูเท่านั้น
- (.....) ๓๙. ครูในโรงเรียนส่วนมากพักอยู่ในหมู่บ้านอื่น ต้องเดินทางไปกลับทุกวัน จึงไม่มีเวลาที่จะสร้างความสนิทสนมกับประชาชน

- (.....) ๔๐. ครูส่วนมากมีงานประจำในหน้าที่การสอนที่ทางโรงเรียนมากเกินไป
ไม่มีเวลาที่จะออกไปเยี่ยมและพบปะกับประชาชน
- (.....) ๔๑. ครูมีรายได้ไม่พอเพียงกับการใช้จ่ายในครอบครัว มักจะใช้เวลาวาง
จากการทำงานตามปกติไปหารายได้พิเศษเพิ่มเติม ทำให้มีเวลาที่จะ
ไปคลุกคลีสร้างความสนิทสนมกับประชาชนน้อยเกินไป
- (.....) ๔๒. โรงเรียนยังขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในด้านการศึกษาสัมพันธ์
และติดต่อกับประชาชน
- (.....) ๔๓. โรงเรียนยังขาดเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเกี่ยวกับการสื่อสารหรือ
ประชาสัมพันธ์กับประชาชน
- (.....) ๔๔. โรงเรียนอยู่ห่างไกลชุมชนมากเกินไป ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนมีน้อย
- (.....) ๔๕. คณะครูกับประชาชนมีความขัดแย้งขาดความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ปัญหาอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑ - ๔๕ หากท่านมีปัญหากับการบริหารงาน
หรือการดำเนินงานในโรงเรียนชุมชนของท่าน ข้อใดโปรดเขียนเพิ่มเติม และให้ท่านใส่
หมายเลขแสดงค่าความสำคัญของปัญหาหน้าหัวข้อ เช่นเดียวกับข้ออื่น ๆ

- (.....) ๔๖.
- (.....) ๔๗.
- (.....) ๔๘.
- (.....) ๔๙.
- (.....) ๕๐.